

Velja po pošli:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
En-stop. petivrstna (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravnishtvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnishkega telefona št. 168.

Intriganti zopet zmagani.

Dunaj, 27. nov.

Nasprotniki splošne in enake volivne pravice od početka razprav uporabljajo vsako sredstvo, da onemogočijo zakon. Občudovali bi te može, ko bi se tako pekali in potili za občekoristno stvar. A niti pomilovanja ne zaslužijo za svoje moralne poraze, ker rujejo skrivaj proti ljudski zahtevi ter satana, kakor imenujejo volilno preosnovo, izganjajo z belcebubom. Kakor tihotapci lazijo po kotih ter si šepetajo v uho nove spletke in kovarstva.

Mnogo upanja so stavili na § 42., ki določa varstvo volilnih okrajev, kakor sem pojasnil v zadnjem dopisu. Za poznavalca razmer pa ves § 42. nima niti najmanjše vrednosti. Ko so Nemci še vladali v zbornici kot neomejeni vladarji, niso si upali proti slovenski manjšini predlagati izpremembe. In ko Nemci pridejo v manjšino, tudi Slovani ne bodo mogli izvršiti nobene izpremembe, ako bodo edine nemške stranke. Torej je § 42. v istini le nemška demonstracija.

Predlog dr. Schreinerja pa, ki zahteva dvetretjinsko večino, je v bistvu skoraj isto, po obliki pa za Slovane Gesslerjev klobuk. In za ta predlog so se posebno potegovali ravno nemški nasprotniki volilne reforme. In istina je, da bi bila pokopana volilna preosnova, ko bi obveljal Schreinerjev predlog. Isto bi se zgodilo, ko bi § 42. ne obveljal po načrtu odsekovem, ker bi nemške stranke v tretjem branju glasovale proti zakonu v celoti. Res je, da je § 42. za Slovane jako grenek pelin. Ker pa je kompromis dolgotrajnih pogajanj in obravnav in je od njega odvisna volilna preosnova sploh, glasovali so danes vsi slovenski poslanci za odsekov posredovalni predlog.

Češki radikalec Choc je najprvo predlagal, naj zbornica sploh preide na dnevni red o § 42. Predlog je bil seveda odklonjen.

Dr. Nitschke pa je zbral vso svojo zgovornost za predlog, naj se tudi glasova dveh rediteljev ne vštejeta med onih 343 poslancev, ki jih za veljavno sklepčnost zahteva § 42.

Nato so Zazvorka, dr. Sobotka, grof Sternberg in Holansky trtili čas s stvarnimi popravki. Grof Sternberg je tako brezobzirno napadal krono, da ga je

podpredsednik dr. Začek opetovano svaril ter mu dvakrat odtegnil besedo.

Dr. Pergelt pa je ponavljal že stokrat premlete fraze o nemški kulturi v dokaz, da se mora v zakonu nemškim poslancem s Češkega in Moravskega določiti 8 mandatov od 18 v avstrijski delegaciji.

In končno je še dr. Schreiner golčal dolgo časa o velikanski nevarnosti za državo in vse nemštvo, ako se za varstvo volivnih okrajev ne določi dvetretjinska večina.

Štajerski poslanec Hagenhofer pa je utemeljeval svoj predlog, naj se iz § 42. črta označeno varstvo § 5. volilnega reda. Ta paragraf določa enako volivno pravico. Hagenhofer in tovariši upajo torej, da bi utegnili v novi zbornici dobiti navadno večino za pluralno volilno pravico.

Glasovanja so trajala debelo uro. Za vsak predlog je bila potrebna navzočnost dveh tretjin, torej najmanj 284 poslancev. O Schreinerjevem predlogu (dvetretjinska večina) se je glasovalo po imenih. Predlog je bil odklonjen z 233 glasovi proti 68. Odklonjen je bil dalje predlog Sternbergov, da je namreč mogoča izprememba kakoga volivnega okraja le tedaj, ako je navzočih v zbornici vsaj polovica poslancev iz dotične dežele. Istotako je bil odklonjen predlog poslanca Hagenhoferja. Ko pa je predsednik grof Vetter izjavil, da je obveljal § 42. po predlogu odsekovem, nastal je v zbornici velik vihar. Posebno vse nemški in konservativni poslanci štajerski so kričali, da odsekov predlog ni dobil dvetretjinske večine; ako pa jo je dobil, tega predsednik ni izjavil, zato sklep ni veljaven. Grof Vetter pa odgovarja: »Kar sem rekel, sem rekel; § 42 je sprejet!«

Drugo glasovanje po imenih se je vršilo o predlogu dr. Pergelta, ki je zahteval, naj se v zakonu določi Nemcem na Češkem in Moravskem 8 delegatov. Ker je že včeraj minister baron Bienerth izjavil v imenu vlade, da ne priporoča Pergeltovega predloga, je danes bil ta predlog odklonjen s 187 proti 111 glasovom. Tudi stari in simpatični dr. Nitschke ni imel sreče s svojima rediteljima, katerih navadno itak ni v zbornici. Sploh moram tu pribiti, da imajo nekateri poslanci jako čudno navado. V zbornici so, a ne pridejo v dvorano glasovat. Taki lenuhi pač zaslužijo, da vsaj njih imena razobesimo

na javnem sramotišču. Kdor noče resno izvrševati svojih poslanskih dolžnosti, naj odloži mandat ali pa vsaj nezaslužene dijete razdeli beračem.

Ob polu 5. uri je zbornica pričela razpravo o deveti skupini, ki obsega razdelitev poslancev in volilnih okrajev na Češkem, Moravskem in v Šleziji. Opozarjam, da zbornica stoji morda pred najnevarnejšo točko. Dne 21. julija so se pustili slovanski in nemški poslanci s Češkega preglasovati. Sedaj pa so se premislili oboji ter preté z nevarnimi posledicami.

Delovanje naprednega kluba.

Viharna seja, kjer se je šlo za predlogo o dvetretjinski večini in za Pergeltov predlog o nemških delegatih, ni razburila živcev našim naprednim poslancem, kajti od slavnoznane trojice bil je med celo burno današnjo sejo le pri dveh imenskih glasovanjih videti modri obraz dr. Ferjančiča, dočim sta »obstreljeni zajec,« kakor se je sam imenoval, dr. Tavčar in ljubljene vseh discipliniranih senatov P l a n t a n očitno počivala na svojih lavrikah ter nista počastila imenitne seje s svojo prisotnostjo.

Neslanosti plemičev.

Grof Sternberg je v državnozbornski seji hvalil svoje plemiške tovariše v gosposki zbornici, češ, da branijo državo pred krono. Dejal je, da bo armada, ki ima braniti državo pred zunanjimi in notranjimi sovražniki, šla za plemstvo v boj proti dvoru. Konservativni elementi morajo aplerirati proti kroni na armado. Zares — ist das Wahnsinn, hat es doch Methode!

Strah pred reformo gosposke zbornice.

Fevdalno plemstvo v gosposki zbornici polaga na takozvani »numerus clausus« večjo važnost, kot na pluralno volivno pravico. Najbrž bodo gosposke postavili ljudske poslance pred sledečo alternativo: Ali nam ne delate težav glede na »numerus clausus« ali pa mi izpremenimo volivno reformo v smislu pluralne volivne pravice. Torej za tako ceno naj kupi poslanska zbornica od gosposke splošno in enako volivno pravico! Toda tega ne bo treba! Numerus clausus se gosposki zbornici ne more dovoliti. Ne gre, da bi fevdalno plemstvo imelo dedno pravico zastopstva v gosposki zbornici, drugih pa bi cesar ali kdorkoli ne smel imenovati ali izvoliti; ta zbornica je krvavo potrebna reforme in sicer na ta način, da dobijo avtonomna zastopstva tudi sedež, oziroma virilne glasove v gosposki zbornici, kar je že nameraval

Gautsch. Fevdalno plemstvo naj se ne ziblje v prijetni nadi, da bo ono vedno gospodovalo v gosposki zbornici — tudi tja mora priti novi duh.

Zakon o pospeševanju mornarice.

Zakonski načrt o pospeševanju mornarice je bil izročen brez prvega branja proračunskemu odseku. Zakon obsega 23 členov. I. člen določa, da se trgovinskim ladjam, ki se pečajo izključno s svobodno paroplovbo, podeli redni a) obratni, b) vozni prispevek, če so vpisane v avstrijskem ladjinem registru in so last družb, ki sestojé iz članov, katerih sta vsaj dve tretjini Avstrijcev. Pri avstrijskih akcijskih družbah morajo biti v upravnem in nadzornem svetu vsaj dve tretjini članov Avstrijcev. Člen II. določa, da se dovoli obratni prispevek samo onim ladjam, ki preplujejo v eni uri vsaj 10 morskih milj. Obratni prispevek se za te ladje izplačuje 15 let zaporedoma, računano od dne, ko je ladja bila spuščena v morje. Ta prispevek znaša prva leta za železne ali jeklene ladje za vsako bruto-tono 8 kron, 6 kron za jadrnice, zgrajene v domačih ladjedelnicah. Začetkom četrtega leta se prispevek zmanjša za 5, od desetega leta naprej za 10 odstotkov. Parniki, ki imajo več ko 7000 bruto-ton, dobijo prispevek le za 7000 ton. Člen IV. Železne ali jeklene ladje, ki se bodo gradile počenši s 1. julijem 1907 v inozemskih ladjedelnicah, dobijo za 25% večji prispevek. Čl. VI. obsega določbe o voznem prispevku. Tega dobe ladje le, če znaša količina blaga, ki ga iz avstrijskega pristanišča izvozijo ali uvozijo, vsaj tretjino ladjine prostornine. Vozni prispevek znaša za vsakih 100 morskih milj za vsako neto-tono 10 v. Ladje, ki imajo več kot 5000 ton, dobijo vozni prispevek samo za 5000 ton. Člen VIII. določa, da dobijo posestniki ladij, ki hočejo uvesti redno parobrodno zvezo v prometnih krajih, kjer ni redne subvencionirane parobrodne zveze, od države letno podporo, ki je lahko večja kot obratni in vozni prispevki. Člen IX. obsega določbe o gradbenih premijah. Gradbena premija se podeli samo enkrat in sicer le tedaj, če je vsaj 50% materiala, iz katerega je ladja izdelana in sestavljena, izdelanega v Avstriji. Premija znaša pri parnikih iz železa ali jekla za vsako bruto-tono ladjinega telesa 40 K; za vsak met. cent novih strojev, cevi in pomožnih strojev 6 K. Premija se poviša za en odstotek v Avstriji izdelanega ladjinega materiala. Člen X. določa, da so v avstrijskem ladjinem registru vpisane trgovske ladje proste pridobninskega davka, dokler je ta postava o pospeševanju mornarice v veljavi. Postava pa velja od 1. januarja 1907 do 1. januarja 1917.

LISTER.

Trgovec Andrejac.

Spisal R. R.

I.

Posestvo trgovca in poljedelca Andrejaca je stalo daleč od mesta na deželi. Hiša je bila prostorna, visoka in belo pobeljena razen oken, ki so bila zelena obrobljena. Krog nje so rastle slive, in na spomlad, ko je zazeleneel gozd in se je dvignilo žito po poljih, so gnezdile tam drobne, pisane ptice in pele neprenehoma od jutra do večera. Zadaj za hišo so se širila polja na daljavo in širjavo gor proti klanecu, se ločila na njem in prehajala po drugi strani v dolino proti hosti. Ta je bila velika, s tistega holma nepregledna in poraščena z gostim bukovjem. Zajci so letali po njej, veve- rice so skakale po vejevju, a srna ali srnjak sta bila tam redko zaslediti. Včasih, kadar je bila huda zima in sneg povsod okrog zelo visok, se je priklatil osamljen srnjak, ali lovci so ga navadno mahoma ustrelili. Dogodilo se je, da so ustrelili nekoč tudi istotam volka, a od tistih časov je bilo preteklo že gotovo deset let.

Gospodar Andrejac je bil star, čmeren vdovec, ki ni imel do življenja več nobenega

veselja. Zelo pri srcu pa mu je bila kupčija in trgovina in najrajši se je gibal zunaj sredi polja. Ob večerih je hodil tam samcat vdovec, gledal pšenico, ki je šla v klasje, ali oves in rž, ki sta se dvigala počasi više in više.

Poleti včasih je sedel pred hišo na kame-niti klopici, gledal gor nekam v vrhove sliv in mislil marsikaj. Okrog njega se je širil prostor za vrt, kjer pa je rastle visoka trava, cvetel divji mak in se zibal v rahli poletni sapi.

No, svoje dni je gojila tam rože zelo nežna roka.

II.

To je bilo ob času, ko sta umrla Andrej- jacu oče in mati. Na posestvu je bilo postalo zelo dolgočasno, na večer je bilo človeka skoraj strah, in sanje, ki so ga mučile ponoči, so bile menda baš zaradi tega težke in mučne.

Andrejac je bil takrat mlad in je iskal ne- veste. Vozil se je okrog bogatih krčmarjev, gledal po mestu, hodil okrog premožnih žu- panov, a vselej, kadar je ogledoval kako bo- gato hčer, se je domislil na nebogato hči mestnega uradnika, s katero se je bil nekoč čisto nepričakovano seznanil. »Koliko je ona lepša,« si je ob takih prilikah tiho prižnaval, in ko je odhajal potem, je mislil, da nima takih oči nobena druga, nobena druga takih las, in

nobena druga ni tako prijazna in obenem tako ponosna.

Ponosna je bila namreč, komaj je govo- rila z njim in zato se je težko odločil zato, da bi se odpravil na njen dom.

Ali na spomlad nekoč je poiskal njene stariše in se z njimi dogovoril. Nie pa se je skoraj bal, Ampak tolažil se je, da bo prišlo pač vse pozneje, ko bosta skupaj in bo vi- dela, kako je on zanj dober in ljubezniv.

Pred poroko nekoč jo je vprašal, če ga rada vzame. Ona je molčala dolgo, a potem odgovorila z rahlim nasmehom in povsila obenem oči.

»Tako strog si . . .«

Andrejac se je smejal, zakaj po njegovem mnenju je bilo baš narobe.

III.

Potem, ko sta se bila vzela, se je lotil zopet svojih poslov z vso vnemo in namenom, da popravi brž tisto, kar je zamudil z ženit- vijo in iskanjem neveste. Hočil je zunaj med delavci po poljih, po trgovini se je vozil in naročal ženi doma stvari, ki so se tikale pos- slov. Prijazen je bil z njo zelo in edino, če- sar ji ni pustil, je bilo to, da jo je zavrnil, kad- ar je hotela imeti kje ona svojo prvo in odlo- čilno besedo. Zdelo se mu je namreč, da to vsakega moža nepopisno ponižuje in sramoti

in da treba tako zelo že pri prvih pojavih ko- renito odstraniti. Njo pa je to ubijalo. Ampak ne samo to, temveč tudi tista večna samota tam zunaj stran od mesta in njegovega živ- ljenja. Prej je bila vajena, da so ji skazovali ljudje ljubeznivosti, doma so jo božali in po- ljubovali, kakor z otrokom so postopali pogo- stokrat z njo, tukaj pa je bilo življenje po njenih mislih tako osorno, resno. In zopet ji je bilo vse bolj in bolj tuje in tudi moč. So- vražila ga ni, ampak bala se ga je. In dogo- dilo se je, da je včasih, ko je stopil v njeno sobo, po vsem telesu zatrepetala.

»Ali se me bojiš?«

In gledala je v tla in je plašno zardela.

IV.

Na zimo ji je bilo še hujše prenašati sa- moto in nekoč na večer je prosila moža, da bi se oba preselila v mesto. Razlagala je in po- vdarjala s pomočjo svojih dokazov, da je pač to njemu vse eno in, kar se trgovine tiče, celo v mnogih ozirih boljše. Andrejacu je bilo že isti hip neprijetno, ker se je vtikala ženska v njegove stvari.

»Jaz bom tukaj« — je rekel — »in ti boš tam, kjer sem jaz.«

Tako se je končal tisti razgovor. Zanj je bil sploh brez pomena in pozabil je nanj do jutra, njo pa je zadel nenavadno neprijetno.

Slovenski liberalci bodo obstruirali tudi proračunski provizorij.

Slovenska napredna trojica v državnem zboru bo skupno s češkimi radikalci in Sternbergom obstruirala proračunski provizorij z 47 najnimi predlogi. Vlada je sklenila, da bo za proračunski provizorij določila posebne večerne seje, da s tem to strašno obstrukcijo premaga. Vlada pač pozna svoje Papehimo.

Afera s predsednikom. — IX. skupina.

O obeh predlogih se je glasovalo po imenu. Ozračje je bilo že nabasano z elektriko, vendar se je tudi hudomušnost pojavila pri tej priliki v zbornici. Tako n. pr. zavladal je glasen smeh po dvorani, ko se je prečitalo ime slaboglasnega kričarja Malika, a njega ni bilo. Od vseh strani se je vikalo: »Malik, wo bist du, wo steckst du heute?«

Drugo lice pa je kazala zbornica pri glasovanju o nekem predlogu nemškega konservativnega poslanca Hagenhoferja. Isti je predlagal, naj se iz § 42. izpusti ondi citirani paragraf 5. Namen njegovega predloga je bil, naj se navedeni § 5., kateri načeloma določa splošno in enako volivno pravico, ne postavi pod zaščito kvalifikovane večine, kakor jo uvede § 42. V smislu Hagenhoferjevega predloga bi bilo tedaj mogoče, odpraviti splošno enako volivno pravico ter nadomestiti jo s pluralno spako, in vse to potom navadne priproste večine. Za svoj predlog je zahteval konstatiranje oddanih glasov, ali storil je to prekasno, že v trenutku, ko je predsednik uvedel imensko glasovanje o celem paragrafu.

Ko je potem po končanem glasovanju poslanec pl. Fuchs grajal predsednikovo postopanje kot prelom pravilnika, nastala je veličanska rabuka. Znani baron Morsey je peroriral, ne da bi mu predsednik podelil besedo, Franko Stein je tulil o »gorostasni prevari od vlade kupljenega predsednika«, z eno besedo, prava »judovska šola« je bila. Dalje časa je trajalo, predno se pomiri zbornica. Prične se razprava o razdelitvi volivnih okrajev na Češkem in Moravskem. Sprva ni bilo videti posebnega zanimanja. A kmalu ga vzdrami Kramář s fulminantnim govorom kot poročevalc manjšine volivnega odseka. Pred njim je kvasal Pergelt, kateri je zahteval od 130 mandatov za češko kraljestvo 58 mandatov za odnotne Nemce. Kramář je hotel s svojega stališča Nemcem privoščiti 52, a Čehom 78. Odsekov predlog pa ima razmerje 55:75. — Kramářov predlog bil je burno pozdravljen od ožjih somišljenikov, a tudi naši poslanci so mu iskreno čestitali. Stvar sama pa je tako znamenita, da ni nemogoče, da se še na tej pečini razbije ladja, na kateri je volivna reforma dosihmal srečno preplavala nevarno morje!

PROGRAM DRŽAVNOZBORSKEGA DELA.

Volivno reformo reši parlament še tekom tega tedna. Prva plenarna seja delegacij bo najbrž 4. decembra, zadnja 22., božične počitnice se torej začnejo 22. decembra. Ker potече pogodba z Lloydom 31. dec., treba bo novo pogodbo z Lloydom vsaj provizorično rešiti. Ne ve se pa, kako bo šlo s proračunom. Volivna komisija gosposke zbornice zboruje šele 10. decembra, plenarne seje gosposke zbornice pa se začnejo šele januarja. Vlada se že posvetuje z gosposko zbornico in upa, da premaga gosposki upor proti splošni in enaki volivni pravici.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE NA MORAVSKEM.

Pri ožjih volitvah za deželnozbornsko skupino so bili doslej izvoljeni agrarce Vaca v Prosnicah, agrarce Dostal v Olomucu, samostojni kandidat Vencl v Kunštatu, v valaškem Meseriču agrarce Kracl, v Beli Cerkvi agrarce Bureš, v Gagi samostojni kandidat Krist.

PRINC LIECHTENSTEIN PROTI PLURALNI VOLIVNI PRAVICI.

Princ Liechtenstein se je na nekem slavnostnem zborovanju na Dunaju izjavil proti

Mislila je semintja, hodila po sobi in sklenila naposled tako, da je zanjo na posestvu in pri možu Andrejcu življenje neznošno in ga mora torej na nekak način končati.

In tako je prišlo do tega, da je nekoč Andrejac, ko se je vrnil s svoje kupčije, našel dom brez gospodinje. Vznemiril se je, ali že prvemu vznemirjenju se je primešal trd moški ponos.

»Jaz je ne bom prosil« — je rekel. »Če ji je boljše drugod, naj ostane drugod!«

To je sklenil, in edino, kar se je spremenilo v njegovem življenju, je bilo to, da se ni peljal v mesto, kjer je menil, da stanuje ona, nikoli več.

V.

Čez leto dni potem so mu poslali njeni stariši dolgo in sirovo pismo. Nazivali so ga siroveža, morilca njihovega otroka in povedali ob koncu, da je ona umrla. Andrejac je bral do konca in skomizgnil naposled z ramama.

»Kaj sem ji jaz kriv!«

Tako je spregovoril, pismo je vrgel na mizo in odšel na polje. In živel je dalje, kakor prej in kakor živi zunaj na deželi sploh Kranjec, ki se ne pretaka po njegovih žilah sentimentalnost.

pluralni volivni pravici, ki je proti socialni pravičnosti in uvaja stari parlament kurij v še bolj zapleteni obliki. S tem se ne bomo ubranili proti socialni demokraciji, kajti najboljša obramba proti njej je le splošna in enaka volivna pravica, ki zagotavlja pravično socialno reformo.

VOLIVNA REFORMA NA OGRSKEM.

Minister za notranje zadeve grof Andrássy je na interpelacijo poslanca Szasza iz neodvisne stranke izjavil, da vlada zbira statističko gradivo za razdelitev volivnih okrožij. Nato bo vlada izdelala volivno reformo.

TROZVEZA.

Italijanski minister za zunanje zadeve Tittoni bo odgovarjajoč na interpelacijo znane irendentovskega prenapetneža Barzajaja povdarjal, da je trozveza trdnjša kot je kdaj bila.

PROTI TUJCEM NA KITAJSKEM.

Iz Kantona poročajo, da so v Lienčanju Kitajci napadli misijonske postaje. V Kantonu se je pojavilo nevarno gibanje proti tujcem. Ameriški konzul je prosil podkralja pomoči in varstva za tujce.

MINISTRSKA KRIZA NA ŠPANSKEM.

Na Španskem so se med ministri zaradi zakonskega načrta proti cerkvenim redovom pojavila taka nasprotstva, da pride do ministrske krize.

RUSIJA.

Na rogovski pošti so, kakor objavlja poljska socialistična stranka sama, ukradli roparji 1.400.000 rubljev. — V Varšavi je policija zasledila centralno organizacijo poljske socialdemokratske revolucijske stranke. Zaprla je vse člane. — Iz državne pisarne so neznanici ukradli važne listine o judovskem pogromu v Bialostoku.

SRBSKI PRESTOLONASLEDNIK.

Srbska vlada se zaradi odkritja o blaznosti prestolonaslednikovi maščuje s tem, da priobčuje v »Samoupravi« senzačne vesti z avstrijskega dvora.

INVENTARIZACIJA NA FRANCOŠKEM.

V Nantu so pomnožili garnizijo, ker se boje hudih nemirov ob inventarizaciji ondotnih enajst cerkva.

MAROŠKI NEMIRI.

V London so došla poročila iz Maroka, ki pravijo, da se ondotni Evropejci boje, da bodo Maročani poklali vso evropsko kolonijo v Tangerju.

Dnevne novice.

?? ?? ? »Konstatujem, da svojega mišljenja nisem nikdar spremenil«. Dr. Tavčar dne 22. novembra v državni zbornici. — Dne 23. junija 1889 je bil pri Balantu v Loki shod. Dr. Tavčar se je tam tako-le predstavljaj svojim volivcem:

»Kdor je poklican javno delovati, temu je paziti pred vsem, da deluje v soglasju s tistimi faktori, ki so od nekad vzdrževali slovensko narodnost, ter jo tudi sedaj še vzdržujejo. Tajiti se ne da, da je spadala mej te faktorje, in da še spada mej nje, slovenska duhovščina, in najzagrizenejši njen nasprotnik ji ne more odrekati, da ima ogromne zasluge za narodnost slovensko.« — »Trdno moje prepričanje je, da ima slovenski narod veren ostati.« — »Nam je velike politične stranke tako potreba, kakor vode in zraka. In sedaj (l. 1889), ko imamo še dosti prijazno vlado, bil bi tudi čas, da bi se ustanovila taka velika složna stranka. Ali prenapetost sil na prvo mesto tu in tam, in končno bomo kakor potolčena vojska, s katero se bodo Nemci igrali, kakor se igra mačka z mišjo predno jo umori.«

Dr. Tavčar v kaj je prav; vedel je, kaj se bo zgodilo. In pod njegovim vodstvom je ni naprave, ni resnice krščanske in verske, ki bi se ne bila blatila v »Narodu«. Zapišimo mu pa: Po dr. Tavčarjevi politiki bi bili res Slovenci »potolčena vojska« ..., a mi smo poskrbeli, da so postali samo liberalci »potolčena vojska«, s katero se bodo Nemci igrali, kakor se igra mačka z mišjo, predno jo umori.

— Od kdaj župan Hribar samostojno politično misli? V pismu, katero je objavil »Slovenec« dne 26. novembra 1906, pravi župan Hribar to-le: »Jaz ne spadam med tiste ljudi, ki menijo, da se politično prepričanje more menjavati tako, kakor menjavamo telesno perilo. Zato ne postanem političnim nazorom, katere zastopam, odkar samostojno politično mislim, nikdar nezvest.« Koliko je staro to samostojno politično mišljenje županovo, naj služijo v pojasnilo ta-le zgodovinska dejstva, katerih nihče ne more ovreči. Ko je v novembru leta 1894 narodna stranka sestavljala svoj program, je gospod Ivan Hribar delal na to, da je stranka sprejela v program to-le točko: »Zahteva se verska šola, in načela katoliške vere se priznavajo kot trden temelj razvoja slovenskega naroda ter se izreka želja, da bi na tej (verski) in na narodni podlagi složno sodelovali vsi Slovenci v težkem boju za naroden obstanek.« — Dne 15. novembra 1906 je pa isti Ivan Hribar predsedoval shodu svoje stranke, kjer so bila sprejeta ta-le načela: »Stranka se hoče politično organizirati na temelju svobodomiselnosti, z vsemi sredstvi se bo stranka borila za strogo ločitev cerkve od države, zlasti stranka ne pripozna cerkvi nikake pravice do šole ter zahteva od cerkve popolno svobodno šolo.« — To ni samo te-

lesno perilo, to je bistveno nekaj drugega, ta sklep je ravno nasproten onemu iz leta 1894. Pa tudi za ta sklep je Hribar deloval in že v odseku zanj glasoval. — Kaj je pol.t.k Ivan Hribar?

+ Ob grobu duh. svetn'ka č. g. Janeza Skvarča. Dne 27. t. m. umrl je v ljubljanskem Leoniču g. svetnik in upokojeni župnik Janez Skvarča. Rojen je bil blagi pokojnik dne 11. maja 1845 v župniji Št. Jošt nad Polhovim gradcem v vasi Butanjava hiš. št. 25. Oče njegov, Jakob Skvarča, je bil spoštovan posestnik ondi, Mati mu je bila Terezija rojena Jančič. Spodnjo gimnazijo je izvršil v Ljubljani, gornjo pa v Reki l. 1866 ter napravil zrelostno preskušnjo z odliko. — Več let je bil njegov razrednik g. profesor Friderik Žakelj. Njegovi učitelji so hoteli, da bi se posvetil profesuri, a srce ga je sililo v semenišče; v Ljubljani je slušal in dovršil bogoslovne nauke. Posvečen je bil v mašnika leta 1870 in je služboval kot duhovni pomočnik najprej v Dragi od 19. septembra 1870 do 5. septembra 1871 — potem na Igu do 9. septembra 1873, v Slavini do 24. aprila 1884 in kot kurat v Budanjah od 25. aprila 1884 do 3. januarja 1894; v tem času je bila kuracija Budanje povzdignjena v samostalno župnijo; pokojnik imenovan župnikom, ostal je potem v Budanjah do l. 1905, ko je prosil za stalni pokoj in je bila njegova prošnja tudi uslišana, ker zaradi svoje neozdravljive srčne napake in od tod izvrajajočih stenokarditičnih napadov in splošne slabosti ni mogel več uspešno opravljati svojih stanovskih dolžnosti; a, žal, le eno leto je užival zasluženo pokojnino. — Pokojni gospod župnik je bil vnet in goreč duhovni pastir; v Budanjah se je pod njegovim vodstvom sezidala nova, krasna župna cerkev s stroški blizu 80.000 K in to vse s prostovoljnimi prispevki in darovi ter tlako župljanov; ustanovil je za dekleta Marijino družbo, za mladeniče k. s. izobraževalno društvo in vse z veliko vneto in vzorno vodil. V priznanje njegovih zaslug podelil mu je prevzvišeni g. knezoškof 10. septembra 1899 naslov in značaj knezoškofijskega duhovnega svetnika. — Župnija Budanje žaluje za svojim prvim župnikom, duhovniki za svojim zvestim tovarišem in dobrim svetovalcem. — Naj počiva v miru blaga duša!

+ »Slovenska Matica« in Simon Gregorčič. Iz Gorice se nam je včeraj brzojavilo: Skandal je, da »Slovenska Matica« ni poslala iz Ljubljane nobenega odposlanca k pogrebu tako velikega pesnika kot je bil Gregorčič. To se v tukajšnjih krajih splošno obsoja.

— V Št. Vidu nad Ljubljano je bila volitev v krajni šolski svet. Izvoljeni so: Anton Belec, Ivan Bergant, Albert Vodnik in Valentin Zabret, za namestnike pa Vid Merhar in Valentin Babnik.

— Vest iz Amerike. Iz Chicaga poročajo listi sledeče: V nemški bolnišnici, 754 Larabee Street, je v noči od srede na četrtek plin zadušil 21 let staro Ano Hribar in 20 let staro Rozo Stupko, a 22 let stara Alojzija Marci (Marš ali Mazi) in 21 let stara Alojzija Letrič (ali Latrič) se borita s smrtjo. Pravijo, da je Alojzija Marci nalašč odvila plin, ker se je hotela usmrtiti. Vzrok? Devojko je pustil na cedilu njen ljubček, 20-letni Ivan Čemažar. Zadnji je v zaporu. Našlo se je tudi neko pismo, s katerim se je Alojzija poslovila od sveta. Vsa stvar je še jako tajinstvena. — V Jolietu so prijeli Jožefa Oraša, ki si je izposodil od Janeza Pleše 60 dolarjev in potem pobegnil. Nahaja se v zaporu. — V Ely (Minn.) je zlomil v rudniku nogu Franc Molek, doma iz Logatca. — V Pueblo (Colo.) sta umrla Jakob Papež in Anton Mesojedec. Prvi je bil doma iz Hinj na Dolenjskem, drugi pa iz Zeleznice v Skočjanski fari. — V Suttersville (Pa.) je povelil vlak Jakoba Magajne, doma iz Studenega pri Postojni.

— Zopet nov hrvaški list. V Bjelovaru bo pričel izhajati nov hrvaški list »Nezavisnost«.

— Tudi v kavarnah se vse podraži. Graški kavarnarji so sklenili, da vsako pijačo v kavarnah podraže za 2 vinarja.

— Prememba posesti. G. Maks Brunner v Novem Mestu je prodal svoj restavrant g. Jožefu Martinčiču iz Artič.

— Tržaški župan Sandrinelli namerava odstopiti, ker je občinski svet črtal postavko o kulturno nabožnih zadevah in radi različnih mnenj o pokritju deficitu.

— Stavka radi linotipe. V Kahrli sta dobila dnevnik »Les Pyramides« in »La Bourse Egyptenne« stroje linotipe. Stavci so radi tega pričeli s stavko, ker so mislili, da bodo izgubili službo. Imenovana časnika nista že dva dni izšla.

— Slovenke v Egiptu. Iz Aleksandrije se nam poroča: Umrla je v Aleksandriji v protestantovski bolnišnici Slovenka Franciška Kokalj dne 18. novembra, prevedena s sv. zakramenti za umirajoče. Pokojna je prišla pred šestimi tedni v Aleksandrijo, doma iz Kresnice na Kranjskem. Služila je nekaj let v Trstu, kjer je bila vpisana v Marijino družbo. Društvenice naše »Krščanske zveze Slovenk« so ji darovale venec ter jo spremile na pokopališče dne 19. t. m. zjutraj, kjer se je v kapeli zanjo opravila sveta maša. N. v. m. p! Slovenke se je naselilo to jesen lepo število v Egiptu. Neki gospod omenja glede došlih Slovenk v svojem pismu: »Ptice selivke iz B. so že odšle na bolj gorke kraje. Brez Aleksandrije ne morejo živeti.«

— Poroke. Poročil se je gosp. Ludovik Kosačar, davčni pristav v Kočevju, z gospodinjico Ivancko Samsa; gospod Janko Jerala, uradnik v ljubljanski deželni bolnišnici, z gđ. Malčič Samso iz Slov. Bistrice.

— Ciganski boj ali poper mesto kroglice. Včeraj so se pri soškem mostu spopadli cigani rodu Levakovič na eni strani in Hudorovič na

drugi strani. Uitka je bila huda, a ne krvava. Po tem hudem boju so začeli Hudorovič bežati; Levakovič pa so zasledovali bežečega sovražnika. Levakovič Janez, 56 let star in pristojen v Postojno, je ugrabil enemu Hudoroviču nabasano puško. Zmage pijan je prinesel puško na policijo, da se tudi tu izkaže njegov pogum. Policija je puško pregledala in našla, da je nabita s poprom. Levakovič pa se je vesel vrnil k hrabri svoji četi.

— Razglednice »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani. Slovenski Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je založila za božične praznike in novo leto dvoje vrst razglednic, ki se razpošljejo začetkom decembra po vsi slovenski zemlji. Na tisoče in tisoče razglednic roma ob božičnih praznikih iz kraja v kraj, vsak ima znanec in sorodnikov, ki jim z veseljem čestita za novo srečno leto. Dozdaj so imele pri nas od tega dobiček samo nemške židovske trvdice, dočim je na Češkem »Matica Školska« vsako leto dobivala tisoče od svojih razglednic. In to bodi poslednji tudi pri nas. Razglednice bodo umetniško delo, krasnejše, nego smo jih bili vajeni dozdaj. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da ne pošilja nikakih tujih nemških razglednic, ampak da seže po razglednicah naše šolske družbe in s tem ob priliki novega leta daruje v narodni namen denar, ki bi bil šel sicer v tuje roke. Slovenske trgovine naj se zglase pri vodstvu in naj izpričajo, da so res narodne. Dokazimo vendar enkrat, da znamo biti svoji na svojem. Opozarjamo posebno svoje podružnice, zlasti tiste, ki so spale do sedaj. Vse ob tem času razširjajte družbine razglednic in kar spada zraven — naš narodni kolek. Apeliramo na narodno ženstvo, naj zopet ob tej priliki pokaže, kako se zaveda svoje naloge. Ako vsak tako izpolni svojo dolžnost, dobila bo Ciril - Metodova družba lep novoletni dar, mi pa s tem ne izgubimo ničesar, ker bi isti denar zmetali tuju v roke. Torej: »Mal položi dar, domu na oltar«, to vam veljaj posebno še ob bližajočem se Božiču in novem 1907em letu. — Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda«. — V Ljubljani, dne 27. novembra 1906.

— Narodna organizacija v Opatiji. Iz Opatije se nam poroča: Včeraj je bil tu sestanek obrtnikov in delavcev za ustanovitev lastnega narodnega društva delavcev-obrtnikov. Sestanek je sklical tukajšnji vodja tiskarne Fr. Tavčar, ter istemu po § 2 predsedoval. Navdušenje je veliko. Treba bode delavnosti, za povzdigo vseh zapuščenih delavcev-obrtnikov v tužni Istri. — V pripravljali odbor so voljeni gg. dr. Ivan Poščič, odvetnik; Halouska, slikarski mojster, Guzelj, krojaški mojster; Ante Vahtar, tajnik; Vplavec, črkostavec; J. Vukovič, miz. delovodja in Tavčar Fr., poslovođa. En Čeh, dva Slovenca in štirje Hrvati! — Naprej v slogi za narod!

— Planinsko kočjo na Poreznu je zgradila podružnica »Slovenskega planinskega društva« v Cerknem.

Ljubljanske novice.

lj V spomin Simona Gregorčiča. Opozarjamo na predavanje g. F. Terseglava v spomin pesniku Gregorčiču v Leonovi družbi, v mali dvorani »Uniona«, jutri ob pol osmih zvečer.

lj Poročil se je danes v župni cerkvi sv. Jakoba gospod Vincenc Podlesnik, mesar z gospo Marijo Verbič, posestnico in mesarico v Planini na Notranjskem.

lj Domača umetnost. Ljubko pokrajinsko sliko g. Srečka Magoliča »Po dežju«, o kateri se tudi današnja »Laibacher Zeitung« najlaskavejše izraža, je kupil finančni komisar gospod Sajo v. c.

lj Laške razpečevalce ponarejenega denarja so danes eskortovali v Trst, in sicer danes zjutraj se je odpeljal Dante Bachielli, popoldne pa njegova tovariša Ahil Fortini in Alojzij Bonbonatti.

lj Nezavestnega so našli včeraj popoldne ležati poleg topničarske vojašnice na Dunajski cesti, nekega neznanega moškega, ki so ga prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico, kjer se pa do danes dopoldne še ni zavedel.

lj Tatvina perila. Neki stranki na Starem trgu je zmanjkalo v pondeljek popoldne iz III. nadstropja za 40 K perila, ki je bilo pripravljeno za perico.

lj Sprli sta se bili včeraj v neki tukajšnji gostilni služkinja in natakarica. Natakarici je bila kri tako zavrela, da je pograbila vrečo in jo vrgla služkinji čez glavo in suvala v vrata. Nato jo je še obdelavala s pestmi in jo vlačila za lase po tleh. Služkinja je lahko poškodovana in se bodeta spravili pred sodiščem.

lj Rebek, o katerem so listi poročali, da je pobegnil iz New Jorka, ni pobegnil, ampak je dobil službo v Severjevi banki v Duluthu. Oblasti ga sedaj ne zasledujejo, češ, da so kupovalci sami krivi, ako so plačevali več, kot je bila knjiga o »kolomonu« vredna.

lj Iz gledališke pisarne. Jutri, v četrtek, se vprizori v Zupaničevem prevodu Shakespearejev »Beneški trgovec«, ki spada med prve umotvore svetovne književnosti. Igra, ki je stalno na repertoarju vseh večjih odrov, bode gotovo tudi pri nas ugajala, ker je najskrbnejše pripravljena in okusno opremljena. V njej nastopi vse dramsko oseboje. Zida Shylcka igra gospod Dragutinovič.

lj Pevsko društvo »Ljubljana« ima danes v sredo, dne 28. t. m., ob pol 9. uri zvečer v restavracijskih prostorih »Narodnega doma« izvanredni občni zbor z naslednjim sporedom: 1. Pozdrav. 2. Volitev predsednika in podpredsednika. 3. Prememba pravil. 4. Raznoterosti. — Vsi ed važnosti sporeda pričakovati je obilne udeležbe!

Ij Poročil se je hišni posestnik g. Ivan Jevec z gdnico Marijo Cuček; čevljarški mojster g. Ivan Šavš z gdnico Antonijo Hočevar.

Ij Potovanje v Ameriko. Predavanje s skioptikom »Mornariški zdravnik iz Trsta v New York« vrši se, kakor smo že poročali danes, v sredo, dne 28. t. m. s slovenskim, in v četrtek, dne 29. t. m. z nemškimi besedilom. Vstopnina je 1 K za sedež, in 50 v za stojišče. Pričetek ob polu 8. uri zvečer.

Ij »Ljubljanska društvena godba« priredi danes v vinski kletki hotela »Unon« društveni koncert za člane. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Člani prosti, nečlani plačajo 40 vin.

Ij Umrla je gdnica Marija Petrič, stara 19 let.

Izpred sodišča.

Morilec Župevc na zatožni klopi.

Danes se je pričela porotna obravnava proti mlademu morilcu Župevcu. Porotno dvorano oblega velikanska množica. Na morilca Župevca je radovedno vse. Obtoženec izgleda dobro. Oblečen je priprosto, a čedno. Porotnemu sodišču predseduje ljubljanskega deželnega sodišča podpredsednik Pajk, votana sta g. dež. sodni svetnik Potrat in dr. Förster, zapisnikar dr. Pegan. Državno pravdnitvo je zastopano po g. dr. Rogina, obtoženca zagovarja g. dr. Ivan Milan Hribar. Ko se odpre po izžrebanju in po zaprisegi porotnikov porotna dvorana, je naval tak, da se zdobi na vratih nekaj šip. Med občinstvom je tudi precej elegantnih dam, ki se pri kočljivih točkah — smeja jo.

Župevc je rojen 17. junija 1883, sin viničarja na Krški gori. Predsedniku Pajku odgovarja jako tiho. V šolo je hodil do 14. leta.

Obtožnica.

Prečita se obtožnica.

Dne 3. septembra t. l. raznesla se je po Ljubljani novica, da leži v Janeževem hmelju na ljubljanskem polju blizo pokopališča truplo umorjene neznane ženske. Takrat se še ni vedelo, kdo je umorjena ženska, niti kdo da jo je umoril. Ljudje so hodili mrtvo gledat in kmalu se je zvedelo, da je ta ženska identična z Nežo Mlakar, bivšo služkinjo v Flegarjevi gostilni na Zaloški cesti. Nadalje poizvedbe so pa tudi dognale, da je šivilja Marija Rajer mlajša, katera je v isti hiši stanovala s pisarico nevedšo Nežo Mlakar, za njo pisma pisala zlasti 22 let starem hlapcu Alojziju Župevcu iz Krškega, tedaj hlapcu pri J. Jegliču v Ljubljani, ter da je bil ta hlapec njen ljubimec. Obdolženec in Neža Mlakar sta v začetku letošnjega leta skupaj služila pri Ivanu Jermanu v Krškem ter sta imela ljubavno razmerje. Neža Mlakar je pa imela takrat ob enem tudi intimno znanje s fantom Janezom Jermanom iz Loga, ki je kasneje odšel v Ameriko ter ji pred odhodom zagotovil, da je ne bo zapustil, in ji še potem prav ljubo in skrbno pisal iz Amerike. Marija Kopina iz Smečic in dobra prijateljica Neže Mlakar je povedala, da, ko je slednja izstopila iz Jermanove službe in se oglasila pri nji, priznala, da je z Župevcem noseča, nasprotno je pa Jermanu trdila, da je z njim, kar ji je veroval, saj mu niso bile razmere med njo in Župevcem znane. Sredi meseca marca je obdolženec zapustil Krško in nastopil v Ljubljani svojo novo službo. Ravno takrat je iz Jermanove službe izstopila Neža Mlakar in se dva meseca mudila pri svoji prijateljici Mariji Kopini v Smečicah. Od tam je prišla v Ljubljano. Tu je služila tri tedne v Vojevičevi gostilni na Tržaški cesti, potem pa, kakor že rečeno, v Flegarjevi gostilni, kjer je dne 1. septembra t. l. zaradi bližajočega se poroda morala izstopiti. V tem času je pisala Mlakar obtožencu dva pisma, a le-ta pravi, da ni nobenega dobil, kar je mogoče, ker jih je Župevčeva sestra, ki je bila z njim v ravno tisti službi, zatajila, ker ni odobrala, da se brat toliko z ženstvom bavi. Dne 1. septembra je imela Mlakar zapustiti Ljubljano. S svojo obleko se je oglasila pri mitničarju Janezu Lozeju na Resljevi cesti, ter ga vprašala, kedaj gre vlak proti Krškemu. Ko je izvedela, da se odpelje poštni vlak popoldne ob treh, spravila je svoje reči pri Lozeju, češ, da se bo odpeljala popoldne. Najela je potem postrežkeca Franceta Poljanca, da bi ji pri Jegličevih poiskal Župevca, s katerim je še hotela govoriti in se z njim še enkrat zvečer skupaj sniti predno odpotuje. Tudi mitničarju je prišla povedati, da drugi dan odpotuje. — Poročilo je dobil Župevc tisto popoldne okoli polu 2. ure in kmalu nato sta se sšla. Domenila sta se, da se snideta okoli 9. ure v Kolodvorskih ulicah, kar se je tudi zgodilo. Šla sta skupaj po Martinovi cesti na Ljubljansko polje in potem zašla v Janežev hmelj. Konečno pa je Župevc pokleknil na levo stran poleg nje, zgrabil jo z obema rokama za vrat in jo toliko časa tiščal, da je bila mirna. Nato ji je z britvijo, katero je v ta namen že doma v žep vtaknil, prerezal vrat, ter ji britev dal v levo roko, da bi se mislilo na samoumor, potem ji je poravnal krila, ter ji noge navkrižem položil. Umorjeno Nežo Mlakar opisujejo priče kot grdo krofa-sto žensko ter veliko starejšo od Župevca. Da ni občeval obdolženec z njo zaradi ljubezni, je ob sebi umevno, gotovo je, da mu je dajala denar, ker je nekoč Neža Mlakar sama pravila Ivani Trebušak, da je Župevcu že mnogo denarja izdala. Tudi sestra umorjene potrdi, da je imela Neža precej denarja, da se pa ne vé, kam je prešel. Po dokončanem umoru vzel je obdolženec tudi iz njenega žepa denarnico, z vsebino 18 K 40 v in šel proti domu, ne da bi ga bil kdo opazil. Dejanje je izvršil okoli 10. ure, doma se je vlegel takoj spat. Krvnih sledov ni imel ne na roki ne na obleki. Drugo

jutro, bila je nedelja, je ob 5. uri vstal, narkmil konje in potem šel v cerkev. Že mesec poprej je sklenil, da bo Nežo Mlakar umoril, samo zato, da se je iznebi. V to svrhu je od doma prinesel na sestanek seboj britev. Po umoru je bil izvanredno dobre volje, celo popeval je. Ko ga je policija prišla, je spočetka tajil, da to žensko pozna. Drugi dan je v toliko priznal, da jo je poznal in da je bil res 1. septembra z njo skupaj, konečno je pa s ciničnim smehljajem vse odkrito priznal in to priznanje tudi pred sodiščem potrdil s pripombo, da je Neža Mlakar vedno za njim tiščala in da je to premišljeno storil, da se je tako za vedno znebi.

Zaslišanje obtoženca.

Obtoženec prizna, da je svojo žrtev usmrtil, a ne z namenom, da jo oropa. Prizna tudi, da je vzel gospej Jegličevi denar. Obtoženec pravi, da se z rajnico nista imela posebno rada. V Krškem rajnica ni občevala le z njim, marveč tudi z Jermanom. Slišal je, da je bila v Ljubljani. Pisma ni dobil od nje nobenega. Dne 1. septembra je prišel k njemu postrežek ter ga iskal, češ, da ga išče prijatelj. Ob dveh popoldne je prišel postrežek ga iskat k Jegličevi na škofovi pristavi in mu rekel, da ga išče sestra. Nato pripoveduje dogodek, kakor je opisan v obtožnici.

Obtoženec nadalje pripoveduje: V nedeljo po umoru se je peljal na Dobrovo, kjer je plačeval za šunko in pijačo. Malo ga je ponoči pekla vest.

Predsednik: Ali vas kaj greva?

Obtoženec: En malo.

Predsednik: Kaj vam je v glavo padlo, da ste jo usmrtili?

Obtoženec: Jezen sem bil, ker mi ni dala gmaha.

Predsednik: Pa za to se vendar ne umori mater z otrokom vred. Rekli bi ji bili, da je ne marate.

Obtoženec taji, da bi bil oče njenega otroka, kakor tudi da ji je bil kaj dolžan.

Prečita se zapisnik o sodniškem ogledu, ki med drugim konstatira, da so rano na vratu težko zapazili, ker so rano pokrivala muhe in mrčesi. Nadalje se prečita tudi zapisnik o sodniškem zdravstvenem ogledu, ki opisuje, kako so našli rajnico in da so jo prenesli v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Ko so ji premaknili glavo, je brizgala iz ust kri. Na rajnici niso dobili nikakih znakov, da se je branila. Obdukcijski razvid ne prinaša nič novega.

Dr. Schuster izjavi, da je bila poškodba absolutno smrtna. Za umor morilcu ni bilo treba rabiti veliko moči. Isto izpove dr. Plečnik.

Zaslišanje prič.

Janez Lozej, 50 let, užitniški paznik, potrdi že po obtožnici znane stvari. — Franc Poljanec, 58 let, postrežek pripoveduje, kako je po naročilu rajnice iskal Župevca, — Priča Marija Rajer, 20 let stara šivilja, stanuje v Vodmatu v Flegarjevi hiši. Govorila je večkrat z rajnico. Na njeno prošnjo je pisala Župevcu pismo. Na vsebino se ne spominja razven naslova: Dragi srček!

Obtoženec odločno taji, da bi bil dobil kako pismo. Rajnica se je bala, da dobi v roko pismo njegova sestra. — Sestra rajnice Neža Mlakar izpove, da je prišla nekaj po Veliki noči sestra v Ljubljano, sicer pa ne izpove nič novega. — Marija Kopina pravi, da je stara 30 let. Predsednik: No danes ste pa za pet let mlajša, kakor ste zadnjič rekla. (Veselosť.) Priča pravi, da ji je rajnica pripovedovala, da gre v Ljubljano, ker ji je Župevc pisal, naj pride v Ljubljano. — Obtoženec zopet odločno taji, da bi ji pisaril. — Na vprašanje dr. Rogine pravi obtoženec, da je celi mesec mislil nato, da jo »oklofata«. — Ivana Krežar 22 let, natakarka pri Vojeviču izpove, da je služila rajnico, jako grda ženska, tam kake 3 tedne in da je obtoženec posojala denar. — Obtoženec odločno taji, da bi mu bila rajnica kaj posodila. — Ivan Toplikar, 49 let, policijski kanclist pripoveduje, kako sta obtoženca prišla z detektivom Ljubičem. — Prečitata se zapisnika gostilničarja in gostilničarke Flegler, ki umorjeno opisujeta kot npravno žensko. — Ivana Jeglič, 32 let, vdova veletržca: Služil je 5 mesecev pri Jegliču, obnašal se je dobro. Nekaj pisem je prišlo na obtoženca, odprla jih je pa sestra in jih odposlala starišem. V njegovem kovčku se je našel zavitek krajcarjev za 1 krono. Prešlo je še nekaj drugih stvari, a kdo je to vzel ne vé. Dne 2. septembra se je peljal z deklami na Dobrovo, kjer je plačeval za nje. Ko se je peljala Jegličeva z otroci izpod Rožnika, je prišel pogovor tudi na umorjeno in je še rekel obtoženec: »Moj Bog, kakšni so ljudje!« — Oče obtoženca je dal med drugim na zapisnik, da je sina jako strogo držal. — Engelsberger, trgovec, ga opisuje jako ugodno. Prečita se pismo v Ameriki se nahajajočega Jermana svoji ženi, ki opisuje razmere v Ameriki jako mikavno. Seveda se je smejalo občinstvo pri čitanju raznih pisem osobito pri kočljivih mestih.

Porotnikom je sodišče stavilo sledeča vprašanja: 1. Je-li obtoženec kriv, da je 1. septembra zvečer na Ljubljanskem polju poleg novega pokopališča zoper Nežo Mlakar z namenom jo usmrtili s tem, da ji je vrat prerezal, tako ravnal, da je iz tega nastopila njena smrt? — Drugo glavno vprašanje: Je-li obtoženi Alojz Župevc kriv, da je zavoljo lastnega dobička dne 1. septembra iz žepa umorjene vzel Neži Mlakar mošnjiček z gotovino najmanj 18 K 40 vin., toraj tuje premakljive reči iz posesti in brez dovoljenja opravičene. — 3. glavno vprašanje: Je-li obtoženi kriv, da je zavoljo lastnega dobička nekaj časa pred 1. septembrom 1906 iz posesti svoje službene gospodinje Ivane Jeglič v Ljubljani gotovine 1 K, torej tuje premakljive reči v vrednosti ne nad 10 kron iz posesti in brez dovoljenja opravičene vzel?

Govorila sta nato zastopnik drž. pravdnitva dr. Rogina in zagovornik dr. Hribar.

Obsodba.

Porotniki potrjuje soglasno vsa tri jim stavljena vprašanja.

Predsednik Pajk prečita obsodbo, da je Župevc kriv hudodelstva umora in se po §§ 136 ozir. 35 kaznuje s smrtjo, ki naj se izvrši z obešanjem.

Župevc je pri razglasu obsodbe stal popolnoma brezčuten, top.

Predsednik vpraša obtoženca: Kaj boste storili?

Župevc: Prosim pomiloščenja.

Ker je prosil obsojenec za pomiloščenje, s tem je obsodba postala pravomočna. Sodni dvor se je nato posvetoval glede pomiloščenja.

Svoji ženi zažgal. Dodatno k včerajšnjemu tozadevnemu poročilu poročamo še, da so porotniki krivdo Štefana Mikuža soglasno potrdili, nakar je bil Mikuž obsojen na 15 let težke ječe.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.

Tožen je Ant. Malenšek iz St. Rupenrta, ki je 5. okt. sunil Jožefa Čeh, nakar je nastal krvotok. Vzrok prežarja je bil, da se je Jožefa Čeh nad toženim hudovala; očitala mu je menda tudi, da zapeljuje njenega sina. Poškodovana žena je bila soproga občinskega sluga. Na Pavlinovem dvorišču se je vsled krvotoka zgrudila in umrla. Obsojen je bil na šest mesecev strogega zavora.

Kaplar Jožef je tožen radi tatvine. Iz kovačnice je vzel 800 K. On obstane samo 700 K. Pripoveduje, da je bil zapeljan, ker mu je gospodar denar kazal. Gospodar pa je dal denar v kositersko škatljico in jo skrnil v kovačnici. To je pa fant opazil in porabil priložnost, svojega gospodarja okraši. Obsojen je bil na eno leto zavora s trdim ležiščem vsaki mesec.

Koroške novice.

K Koroški deželni zbor. Kakor poročajo, bo sklican koroški deželni zbor med Božičem in Novim letom za kratko zasedanje, da sklene provizorii, kako pokriti proračunski deficit za leto 1907 in izvoli namesto Hillingerja novega člana v deželni odbor.

K Tragedija v St. Vidu na Glini. Dodatno k včeraj priobčeni notici se nam poroča iz St. Vida na Glini še: Mizarski pomočnik Roman Sitter je svojega mojstra Edvarda Popiča ustrelil v srec, da je mojster pri priči mrtev obležal. Terezija Paul je bila ustreljena v desno lice, Sitter pa se je ustrelil v desno stran lobanje. Samomorilca Sitterja so prepeljali takoj v bolnico usmiljenih bratov v St. Vid, kjer mu je primarj dr. Domenig potom operacije, izletbe lobanje, odstranil kroglo. Upa se, da Sitter kmalu okreva. Tereziji Paul, ki k sreči ni bila težko ranjena in prišla peš v bolnico, vrnila se je krogla tik desnega ušesa v sredino lica, kjer je bila brez težave odstranjena. Morilec in Terezija Paul imela sta baje že delj časa ljubavne razmere, katere pa starišem Terezije niso bile po volji. Kakor se čuje, je oče Terezije Paul prepovedal Sitterju vhod v njegove prostore, ter nagovarjal mojstra Popiča, da naj mu odpove delo. Popič je nato res odpovedal pomočniku Sitterju delo, zakar se je ta maščeval in usmrtil svojega mojstra. Ker ni hotel popustiti Terezije, nameraval je vzeti življenje njej in pa še sebi. Morilec in samomorilec Sitter je bil včeraj pri zavesti ter poprašuje po Tereziji Paul.

K Blazna ukradla otroče truplo. Na celovškem pokopališču je dne 25. novembra popoldne v zela v mrtvašnici iz rakve šestmesečnega mrtvega otroka neka ženska, stara mati tega otroka, ter je z njim odšla proti mestu. K sreči je to takoj opazil pokopališki vrtnar, kateri je z nekaterimi pomočniki tekel takoj za njo. Ker je ženska dete ljubkovala in tolažila, so opazili, da je blazna. Na prigovarjanje moških je slednjič le oddala mrljica, njo pa so oddali v blaznico.

Štaterske novice.

Š Umrla je dne 20. t. m. na Vranskem g. Ivana Kumer roj. Brinjevec, mati gospoda župnika v Prihovi pri Konjicah. Svetila ji večna luč!

Š Ponarejeni bankovci po 20 kron. Pred celjskimi porotniki so bili včeraj obsojeni 62letni posestnik Martin Germ iz Dobrove na štiri leta in njegov sin Martin Germ na tri leta težke postrene ječe, ker sta razpečavala ponarejene 20kronske bankovce, katere sta dobila iz amerikanske Kerkovičeve delavnice ponarejenega avstrijskega denarja. V Žuzemberku in na sejmu v Skočjani sta obdolženca imela smolo, ki ju je privedla pred porotnike. Pri hišni preiskavi so našli v postelji Germa ml. skritih še 77 ponarejenih 20kronskih bankovcev.

Š Premetenj hlapec. Iz Družmirja pri Šoštanju se nam piše: Štefan Mölch, o katerega premetenosti pri sklepanju kupne pogodbe smo že poročali, se nahaja v preiskovalnem zaporu zaradi suma požiganja. Štefan Mölch je bil svoj čas v Črni na Koroškem, tam je dobil od kmetov priimek »Pulferjud«, in to zato, ker je znal dobro kupovati in še boljše prodajati. Ta priimek se ga je prijel, hoče se ga pa ostreti in tožari ljudi, sodnik jih obsodi, akoravno je »pulferjud« le priimek, katerega si je Štefan Mölch kot premeten trgovec na Koroškem pridobil. O stvari požiga hočemo po končani preiskavi natančno poročati.

Razne stvari.

Nevarno gašenje. V Pittsburgu se je vnel bakteriološki laboratorij Mercy bolnice. Na stotine steklenic, ki so bile napolnjene z milijoni bacilov tifusa kuge, difterije, kolere, malarije, rumene mrzlice, so se razbile. Ognjegasci so brez pomisleka udrlji v goreče prostore, dasi se jim je branilo in gasili. Ognjegasci so ogenj pogasili. Po gašenju so ognjegasci takoj spravili v posebno razkuževalno bolnico ter jim sežgali vse obleke. Vse gasilne cevi so tudi sežgali. Prebivalstvo v Pittsburgu je v silnem strahu, kaj bo iz tega nastalo.

Bivši poročnik Bilse, ki je spisal knjigo »Iz male garnizije«, je pobegnil iz Berolina, zapustivši mnogo dolgov.

Umor pred oltarjem. V Florenci je med mašo bil zaboden v cerkvi del Annunziata francoski duhovnik Goms. Morilec je blazen.

Muzejski konservator tat. Bivšega konservatorja Rosenbergovega muzeja v Kodanju Steffensena, so obsodili v dveletno ječo zaradi tatvine in goljufije. Vrednost ukradenih stvari cenijo na 16.000 kron.

Zopet bomba v cerkvi. Iz Rima poročajo: V Tolentino je v cerkvi Santa Maria eksplodirala bomba. K sreči ni eksplozija povzročila škode.

Po poroki ustreljena. V Brooklynu v Severni Ameriki se je Italijan Gustav Sylvester poročil z lepo Italijanko Josipino Pinev. Ko so gostje s srečnimi zakonskima sedeli pri ženitovanjski pojedini, je nakrat neko večkrat mednje ustrelili. Napadalec je dobro pogodil: novoporočenca sta se oba mrtva zgrudila. Dva gosta sta ranjena smrtno nevarno, neka gospa in neki otrok pa lahko.

Jetnik kot poizkusni predmet za zdravnike. Guverner na Manili je dovolil, da so zdravniki vcepili 24 jetnikom v preiskovalne namene strup kolere. Deset jetnikov je že umrlo. Guverner je odredil, da dobe rodbine umrlih podpore. Nečuveno!

Gospodarstvo.

g Proti uvozu klavne živine. Agrarski državnozbornski poslanci se 28. t. m. podajo k poljedelskemu ministru, da protestirajo proti uvozu klavne živine iz Italije in Holandske.

Slovensko gledališče

Kadar se gre za kak resnejši problem življenja, glede katerega je dejanje v drami vsaj verjetno in resno, takrat navadno izostane ves boljši svet in igralci se trudijo dati resničen užitek napol praznemu avditoriju. Tako včeraj, ko se je ponavljala Traversijeva tridejanska drama »Svatbeno potovanje«. Zlasti nam je zijala nasproti praznota iz lož.

Če presojamo igro s stališča igralske umetnosti, zapisati bi ji morali prav dober red v klasifikaciji. Pozna se, da veže osobe neki skupni čut, ki je neobhodno potreben za splošen uspeh. Če hočemo po vrsti oceniti posamezne dame in gospe, začeti moramo brez dvoma pri gospe Taborski. Njeno obširno duševno obzorje pokaže se pri vsaki priliki. Vsestranski dar igralske umetnosti usposablja jo za vsako vlogo tako v dramih kot veseljoigri. Posebnega priznanja zasluži njena marljivost glede jezika: slovenščino govori, kakor bi bila med nami zrastle. V vlogi Lavre je zlasti izborna koncem prvega dejanja, ko se je loti obupen krčevit jok. Kako naravno ona izvede ta prizor. Igra — par excellence!

Vloga Lavrinega očeta je ena izmed najboljših v repertoirju g. Dragotinoviča. S premislekom — nikjer sablonski — nastopa v vsakem prizoru posebej z enako dovršeno igro, ki doseže višek kulminacije v onem trenutku, ko nastopi zadnji trenotek katastrofe. Konec zadnjega dejanja zaključuje g. Dragotinovič na način, ki bi ga lahko nazvali sijajnim. — Gospa Danilova je v sličnih vlogah moč, ki bi je pri nas ne pogrešali lahko. Vlogo Lavrine matere igrala je v smislu igre tako primerno, da smo iz njene igre lahko opazili, v koliko meri leži krivda katastrofe dejanja v njej. Mati, ki skuša prikrivati napake svoje hčere, ne vedoč, da zakrivi s tem največje zlo: taka je ona vloga in reči moramo, da jo je gospa Danilova popolnoma umela. — Težka je vloga Lavrinega brata Giulia. Predstavlja idiotično zahtevo temeljite študije. Reči moramo, da smo bili ugodno presenečeni nad igro gospoda Boleške; ni velika vloga, a je hvaležna. Igralca lahko zavede celo v pretiravanje. Ker g. Boleška tega ni storil, zasluži tem večje pohvale. — G. Nučič je kot nesrečen soprog v vlogi Filipa dosegel uspeh, kakoršnega menda doslej še nikdar. Tukaj je v resnici dober in moramo zlasti pohvaliti njegov skoro elegantni nastop. — Pohvale ne smemo odreči še gđc. Kočevarjevi ter gg. Danilu in Bukšeku.

V gledališču zahtevano med predstavo mir, da se ne bodo poslušalci premetavali po stoh, kot ribe na prod. F. K.

Telefonska in brzojavna poročila

POGREB SIMONA GREGORČIČA. Kobarič, 28. novembra. Deputacija kobariške duhovščine je šla predvčerajšnjim Gregorčičevemu sprevodu nasproti od Idrijskega, vstrič Sv. Lovrenca je pa čakala spreveda vsa kobariška duhovščina, skupno 11 gospodov. Idrijski in kobariški ognjegasci so stopali ob vozo. Cesta je bila vsa razsvetljena, ker je bila že noč. Ljudstvo je s svečami v rokah spremilo truplo do Kobarida, kjer je prišla nasproti z zastavo »Čitalnica«, katere ustanovitelj je bil Gregorčič. Ves Kobarič je bil razsvetljen in v zastavah. Slovenske trobojnice so bile ovite s črnim florum.

Krsto so prenesli v cerkev, kjer so celo noč imeli ob krsti častno stražo kobariški ognjegasci, ki so se po štiri in štiri menjavali vsaki dve uri.

Kobarid, 28. novembra. Včeraj zjutraj je bila slovesna sv. maša z asistenco za pokoj pokojnika, ob enem sta se darovali še dve sv. maši. Pel se je »requiem«. Krsto so nato dvignili na voz, ognjegasci so napravljali ob vozu špalir. Krsti so sledili sorodniki in deputacije, med njimi tudi urednik moravskega lista »Novi Život« g. Stary, nato so sledili uradi ter do 600 ljudi. Ta množica je spremljala voz do mostu nad Sočo, kjer se dviga cesta na Libušnje. Tu so čakali otroci iz Masti in Ladij, mnogi Kobaričci in deputacije so pa spremljale sprevod tudi dalje. Pod hribom sv. Lovrenca so dvignili krsto z voza in štiri krepki možaki so jo nesli po strmem hribu navzgor. Ognjegasci so po dva in dva nosili vence, katerih je bilo 23. Iz Kobarida do Libušnjega so spremljali krsto ognjegasci iz Idriskega, Kobarida in Tolmina. V cerkvi na Libušnjem je imel govor vikar Simon Gregorčič ml. in sv. mašo. Pokopali so pesnika z glavo proti altarcu. Vrh Krna gleda na njegov grob in leži blizu svojega pokojnega očeta. Na grobu ni bilo nobenega govora in tudi ne petja. Kondukt iz Kobarida do Sv. Lovrenca je vodil libušnjiški kurat gosp. Lehen. Ob pol 12. uri so bili vsi obredi končani. Dan je bil krasen.

Tolmin, 28. novembra. Za Gregorčičev spomenik so pričeli tudi tu nabirati. Njegovi ožji rojaki odkrijejo spomladski spominski ploščo na njegovem domu.

Gorica, 28. novembra. Sozalne izjave so poslali: Dr. Ivan Šusteršič, dr. Korošec, dr. Vovšek, »Slovanska zveza«, češka katoliško narodna stranka, vodstvo »Slov. Ljudske Stranke« na Kranjskem, klub kranjskih deložnorskih poslancev »Slov. Lj. Stranke«, dr. Pacak.

GORIŠKI »CORRIERE« O SIMONU GREGORČIČU.

Gorica, 28. nov. Ultraitalijanski »Corriere« blati spomin Gregorčičev, napada italijanske trgovce, ki so ob priliki Gregorčičevega pogrebne sprejeda zaprli svoje trgovine ter pokvarja Gregorčičeve pesmi. P.še, da je pesnik ščuval proti Italijanom z verzji: »Dokler, plavajoč v laški krvi, ne bo dospel na adrijski breg, ne bo svoboden Slovenski narod« in druge neslanosti. Italijanski »Gazzetta« ožigosa početje »Corriera in citira v italijanskem prevodu Gregorčičevo »Sočo«, kjer pesnik pač v pesniškem zanosu govori o tujcih, zemlje lačnih, a ne ščuva proti Italjanom. Slovenci bodo zaradi nesramnega članka tožili »Corriera«.

ČEŠKI VOLIVNI OKRAJI.
Dunaj, 28. novembra. Danes je v drž. zboru posl. Zazvorka govoril o volivnih okrajih na Češkem.

Dunaj, 28. nov. Zazvorka ima obstrukcijski govor. Govori že od pol 12. ure in bo govoril do 4. ure popoldne.

VLADNI PRORAČUNSKI PROVIZORIJ.
Dunaj, 28. novembra. Vlada je predložila petmesečni proračunski provizorij. Vlada zahteva: za melioracijska dela tri milijone, za podporo zadružništvu šest milijonov, za državne železnice 31 in pol milijona, za klinke na bolnicah pet milijonov itd.

PULJSKA OBČINSKA UPRAVA.
Pulj, 28. nov. Mestni proračun izkazuje 1.909.865 kron def. cila.

OGRSKA GOSPODARSKO NEODVISNA LETA 1917.

Budimpešta, 28. nov. Ogrski državni zbor se danes peča s proračunom trg. minist. Trg. minist. Košut je povdarjal, da neodvisnost Ogrske ne sme biti samo na papirju, ampak da ima vlada garancije, da se vlada trudi, da dobi dejansko neodvisno Ogrsko, kar se zgodi leta 1917. Vlada se trudi, da se to res zgodi.

GIBANJE MED OGRSKIMI DRŽAVNO-ŽELEZNIŠKIMI URADNIKI.

Budimpešta, 28. novembra. Uradniki ogrskih državnih železnic nameravajo izvesti pasiven odpor do skrajnosti. Ako jim do 15. februarja 1907 ne bodo povišane plače in se ne izvede službena pragmatika, bodo na ta dan na Ogrskem obstali vsi vlaki in bo ves zasebni in tovarni promet ustavljen. Vlada preiskuje v Oseku, kdo neti gibanje.

ZAGREBSKI OBČINSKI ODBORNIK POBEGNIL.

Zagreb, 28. nov. Občinski odbornik Bitanc je z 16.000 kronami pobegnil iz Zagreba.

HRVATJE SAMO ZA SPLOŠNO VOLIVNO PRAVICO.

Zagreb, 27. nov. Sprejeti adresni načrt hrvaškega sabora povdarja potrebo, da se sklenejo postave, ki onemogočijo upravnemu organizmu uplvali na boj političkih strank. Treba je čistih volitev in splošne volivne pravice, po kateri dobe volivno pravico tudi oni sloji, ki jo doslej še n'so imeli. Sumljivo je, da je v besedilu pri volivni preosnovi izpuščena besedica »enaka« in da se govori samo o splošni volivni pravici. Ni izključeno, da so na to uplivali Mažari in da je hrvaška koalicija zapletena v spletke proti splošni in enaki volivni pravici.

OBSOJENI SRBSKI ČASTNIKI.

Belgrad, 28. novembra. Po tajni obravnavi je bila danes izrečena obsodba proti zarote obtoženim kragujevaškim častnikom in podčastnikom. En podčastnik je bil obsojen v 20letno ječo, 3 v 15 letno ječo, eden v 10letno ječo, 15 v petletno ječo. Stotnik Maksimovič je bil obsojen v 10letno ječo, stotnik Grkovič Istotak v 10letno ječo, poročnik Mirič in Mihajlovič v 6letno ječo. Sedem podčastnikov je bilo obsojenih v enoletno ječo.

AVSTRIJSKI POSLANIK V BELGRADU.

Belgrad, 28. novembra. Avstrijsko-ogrski poslanik Czikan bo v kratkem od tu odpoklican. Na njegovo mesto bo imenovan sedanji poslanik v Rio Janeiru grof Bolgar.

SOLSKI BOJKOT NA POZNANJSKEM.

Poznanj, 28. nov. Nemški l'isti p'šejo, da so Poljaki streljali na nemškega učitelja Lorenza v Strelnem ter ga ranili. Nekje so streljali celo na pruskega vojaka, ki je stal na straži. V Zempinu so baje poljski mladeniči na strelšču raztrgali podobo cesarjevo.

UPORNI VOJAKI V CARSKEM SELU.

Peterburg, 28. novembra. Med tremi stotnijami gardnega polka v Carskem Selu je nastalo vrvenje ekonomske narave. Zanesljivi vojaki, med njimi tudi mornarji, so odpoklicani v Carsko selo, kjer že par dni opravljajo stražo.

PREDRZEN BEG KAZNJENCEV.

Peterburg, 28. nov. V Vladimiru je pobegnilo iz ječe 35 kaznjencev. Nadzornika ječe in stražnike so zvezali, pobrali jim revolverje in sablje, iz skladišč pa vzeli seboj municije ter se preoblekli v civilne obleke. Nato so prerezali telefonske žice in udrli v stanovanje kazniškega ravnatelja, kjer so zvezali vso ravnateljevo družino, prostore pa oropali. Doselej se je posrečilo dobiti sedem beguncev.

TURŠKI SULTAN.

Carigrad, 28. nov. Turški viri zopet zagotavljajo, da je zdravje sultanovo dobro.

SILNA LAKOTA NA KITAJSKEM.

Sangaj, 28. novembra. Odbor uglednih Kitajcev in tujih konzulov se obrača na Evropo in Ameriko za pomoč prebivalstvu v severnih kitajskih pokrajinah, kjer so povodnji uničile vso letino v obsegu 40.000 kvadratnih kilometrov. Deset milijonov ljudi trpi lakoto.

NOBLOVA NAGRADA.

Rim, 28. nov. Letošnjo Noblovo nagrado dobi italijanski pesnik Giosuè Carducci.

✠

Globoko užaljeni javljamo žalostno vest, da je naša ljubljena, nepoznatna hčerka in sestrica, gospodična

Mici Petrič

danes po dolgi, mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti, ob 3. uri popoldne v 20. letu svoje starosti mirno v Gospodu z. s. ala.

Pogreb ne. ozabne pokojnice bodo v četrtek dne 29. t. m., ob 4^{1/2} uri iz hiše žalosti Bohoričeve ulice št. 5 na pokopališče k sv. križu.

Svete maše zadusnice brale se bodo v farni cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, 27. novembra 1906.

2685 Žalujoči ostali.

Mesto vsacega posebnega obvestila.

Zahvala.

Povodom bolezni, kakor tudi ob smrti naše prerano umrle, nepozabne soproge, o. iroma matere, gospe

Gabrijele Semen

izkazalo se je nam toliko srčnega sočutja, da ni mogoče vsa emu posebej zahvaliti se.

Usojamo se torej tem potom izražati najsrčnejšo zahvalo vs. m., ki so nam izkazali svoje sočutje. Srčna hvala tudi za častno sprejeto k zadnjemu počitju draže pokojnice in za podarjene vence

V Ložu 27. novembra 1906.

Žalujoča ostala rodbina
Karol Semen
c. kr. davkar.

2687

Meteorološko poročilo.
Višina n. moriem 062 m. srednji zračni tlak 760 mm

Dan	Č. a. opazovanja	Stanje b. r. - metra v mm	Temperatura po Celziju	Vetravi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
27	9. zveč.	731.4	3.4	sl. szah.	del megla	
28	7. zjutr.	33.0	1.6	sl. jug	del. jasno	1.6
	2. pop.	35.9	12.6	sl. szah.	jasno	

Srednja včerajšnja temp. 2.2°, norm 1.1°.

Stanovanje
s 3 sobami in pritliklinami se oddá takoj ali za februarjski termin v **Komenskega ulicah št. 26.** 2682 3-1

Poštarica II/1
bi meniala s kolegom službo. Eventualno bi tudi prevzela posestvo proti gotovemu plačilu. 2683 1-1
Marija Leske, restante Celovec.

Gostilna se prodá
radi družinskih razmer na **Brezjah** na Gorenjskem, prav zraven cerkve. Več se izve pri lastniku **IVANU KLEINDINST-U v Predtrgu** pri Radoljci. 2631 3-2

Večjo množino lepih izbranih namiznih
jabolk
ima po nizki ceni **naprodaj**
I. KRAŠOVIC,
trgovina, ŽALEC. 2659 5 3

Poskusite in priporočite izdelke

Vydrove tovarne hranil v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Učenko
za trgovino z mešanim blagom iz dobre hiše, v starosti od 14-15 let sprejemem takoj.
Luka Brus, trgovec.
2688 3-3 Spodnja Idrija.

ŽELODČNA TINKTURA
odvajalna
LEKARJA PICCOLI-JA v LJUBLJANI
pospešuje prebavo in odprtje telesa. Cenik brezplačno.

1 steklenica velja 20 vin. in se vnanja naročila z 2371 obratno pošto izvršujejo. 18

Službo išče 2668 3-3
kuharica,
najraje v župnišču.
Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Vinko Podlesnik
mesar
Marija Podlesnik vdova Verbič
mesarica in posestnica
poročena.
Ljubljana 28. novembra 1906 Planina pri Rakeku.

50%

ceneje radi zapoznele sezone le v Angleškem skladišču oblek.

Dolgi črni najfin. paletot iz sukna	Riva	s svileni podlogo prej gid. 43-	sedaj 21 gid. 50 kr.
"	Schlenher	"	" 17 " 25 "
"	Günther	"	" 21 " 25 "
"	Jarno	"	" 18 " 75 "
"	Königsberg	"	" 24 " 50 "
"	Tantalus	z voln. klot. podl.	" 14 " 75 "
"	Harz	s svilen.	" 23 " — "
"	Drau	"	" 17 " 50 "
"	Oceana	"	" 16 " 25 "
"	Hypolit	"	" 15 " — "
"	Pascha	"	" 13 " 50 "
"	Leonhard	"	" 16 " — "

Najfin. črni svileni peluche Figaro

Angleški modni in doubl paletoti od Največja izbira konfekcije za gospe in dame. 4 gid. višje.

2686 3-1

Vse za polovično ceno!
O. Bernatović
Ljubljana. Mestni trg 5

A. 117/6
31

Oklic,
s katerim se sklicujejo zapuščinski upniki.

K c. kr. okrajnemu sodišču v **Višnji Gori**, oddelek I., naj vsi tisti, katerim gre kot upnikom kaka terjatev do zapuščine dne **4. oktobra 1906** brez oporoke zamrlega g. župnika **Jurija Sorc iz Krke**, pridejo zaradi napovedi in dokaza svojih zahtev

dne 7. grudna 1906 dopoldne ob 9. uri,

ali pa naj do tega časa vložijo pismeno svojo prošnjo, ker ne bi sicer imeli upniki do te zapuščine, če bi vsled plačila napovedanih terjatev pošla, nikake nadaljne pravice, razen v kolikor jim pristojna kaka zastavna pravica.

C. kr. okrajno sodišče Višnjagora, oddelek I.,
dne 21. novembra 1906 2634 (3-1)

Podružnice:
Praga z menjalnici: Graben 25, Mla stran, Most, ulica 17, Žitkov. Brno, Baden, Uška Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Wödling, Novi Jičín, Piseo, Svítava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:
I. Wollzeile 10, II. Taborestrasse 4, III. Ungargasse 60 (vogel Rennweg), III. Löwenstrasse 27, IV. Wiesner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariabifflerstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132 IX. Alserviessstrasse 12, X. Favoritenstrasse 50, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 67 150-124

„MERCUR“
Dunaj, I. Wollzeile 10.
Ako kapitala K 16.000.000. Reser. zaklad K 7.000.000

Najkulantnejši nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje
izrebranih zastavnih in obliacij, srečk in kuponov.

Abstinent.

(Občni zbor dne 25. novembra.)

Ne mirujejo in ne mirujejo ti zlobni, smrtni sovražniki vsega, kar mika in dela veselo življenje človeku v tej solzni dolini. Krt raje pod zemljo, naši slovenski anarhisti pa kar javno nastopajo s svojimi krivoverskimi nauki in ti kriče, da hočejo napraviti »abstinente« iz vseh ljudi. Zadnje nedeljo ob 8. zv. so imeli naši najzagrizenejši slovenski prekucuhli, ti zlobni v društvu »Abstinent« zbrani kot veleizdajalci kralja »Alkohola« za vrvi godni anarhisti svoj občni zbor. In precej jih je bilo, precej teh nebodi jih treba ljudi, ki zdaj že celo rogovilijo in kradejo spanje vsem ljudem, ki imajo radi, da jim razburi živčevje in jim napravi nekaj veselih ur na tem krumpastem svetu alkohol. Vršil se je pa občni zbor te gadje zalege takole:

Pozdrav predsednikov.

Predsednik »Abstinenta« dr. Janez Ev. Krek otvori zborovanje. Leto dni je preteklo, kar smo stopili pred javnost z »Abstinentom«, Delo ni ostalo brez plodu. A ko se spominjamo, da se je storilo nekaj, ne smemo prezreti, da nas čaka še veliko dela. Ne moremo pa in ne smemo jenjati. Naše društvo ne pozna strank. Pozna le človeka, in hoče pregnati zakletega sovražnika človeške družbe: alkoholizem. Mi ne smemo gledati nato, da smo že nekaj storili v društvu. Hočemo, da zanesemo boj proti alkoholizmu v rodline, v zadnje vas, v vsako človeško srce. Nam ni dovolj, da dosežemo nekaj, hočemo, da dosežemo vse. Nasprotujemo vsemu, kar podpira pijančevanje. Doseči hočemo, da se na Slovenskem povsod spozna pijančevanje za eno največjih nesreč. Pri nobenem društvu, kakor pri našem ni tako, da bi bili zadovoljni prej, kakor da dobe v svoj tabor vse. Ne zadostuje nam par drobtin, ki smo jih odlučili od ogromne skale, ležeče na poti napredka našega naroda. Zavedamo se le predbro, da je skala, ki jo hočemo razdrobiti, še vedno velikanska.

Predavanje dr. Kreka.

Pijača navada.

O alkoholizmu in o celokupnem alkoholnem vprašanju se je že večkrat obravnavalo. Glavne točke, za katere se gre, hočemo opisati. Priznajmo, da so se ljudje navadili alkohola. Ako pravi kdo, pijem, ker se ne morem odvaditi, je edino pravi zagovor. Prazni so vsi ugovori glede na potrebo, da se pije zaradi dela, o gotovih duševnih razpoloženjih, zaradi obnebj. Nikakor ne sega k nam glede na naše delovaje vprašanje, ali je alkohol strup ali ne. O tem naj sodijo zdravniki. Tudi to je za nas brez pomena, ali ima alkohol kaj redilnega v sebi in ali je škodljiv tudi v malih množinah. Vprašanje o strupenosti alkohola je postransko in nima za nas pomena, ker strup je nazadnje tudi sol. Za nas je merodajno, da je alkoholizem navada brez potrebe. Zato se gre, da se ta navada zopet iztrebi. Vsaj slone vsi ugovori proti abstinenten na stališču, da se pije iz navade. Verjamem onemu, ki prizna, da pije iz navade. Vsem pa, ki pravijo, da pijejo, ker lažje delajo, zaradi obnebj itd. pa pravim: Prijatelj, to ni res. Če bo vsak izpolnjeval svojo dolžnost v boju proti tej navadi, dosežemo še večje uspehe, kakor dozdaj.

Alkohol socialni strup.

Ta navada ni samo železna srca, ampak je tudi škodljiva. Boj proti pijančevanju je združen v globoko vtemeljenem umskem prepričanju, da je ta navada škodljiva. Alkohol v navadi je strupen.

Glede na zdravje: Angleška zavarovalna družba »Preventiv Association«, ki ločuje abstinentne in pivce med zavarovanci, je dosegla po svojih zapisnikih, da je umrlo od leta 1866 do 1890 izmed zavarovancev abstinentov, ki bi po statistiki morali umreti namesto 8442 le 6028, 71%, a izmed 10.850 pivcev jih je pa umrlo 11.000, 96%. Tako trde tudi izkazi drugih zavarovalnih družb in statistika, da glede na umrljivost so abstinenti nasproti pijancem za 1/3 na boljšem.

Alkoholizem je strup za zdravje. Kakor narašča pitje, tudi vedno narašča epilepsija. Znano je, da povzroča alkohol ne le božjast, marveč tudi pogostno kap.

Ne omenjam boleznih na obistih, želodcu, srcu, omenjam le, da je znano, da te bolezni zavirajo duševno življenje pivčevu.

Alkohol je strup za poštenje. Zločini so zvezani v življenju alkohola. To dokazuje kriminalna statistika. Alkoholizem je strup za rodbinsko življenje. Zanemarjeni otroci so sadovi alkohola. Strup je alkohol za smisel do življenja, za življensko energijo. Samoumori so po velikem številu povzročeni po alkoholu.

Alkohol gospodarski strup.

Alkohol je končno strup za redno gospodarstvo in tu pomenja več kakor navadni strup. Že tako so dohodki bodisi pri kmetu, bodisi pri delavcu silno nizki. Kmet in delavec nimata pri svojih pičlih dohodkih sredstev za izobrazbo in duševno vzgojo. In vendar čisto vsi čutimo potrebo, da se izobrazujemo. Človek pa vedno čuje, da zato ni gospodarskih dohodkov. Res, soc. razmere so slabe in da pomanjkuje sredstev za izobrazbo.

Če pa gremo med najpriprostejše ljudi in pravimo, zložimo za pijačo, — takoj bodo zbrali in četudi le za žganje. To bodo koj razumeli. Če jim pa rečem, zložimo za znanstven list, bi te debelo pogledali in ne razumeli. Če rečemo, zložimo za znanstveno knjigo, poizkusite. Smisla za znanstvo, umsko

izobrazbo ni niti v višjih, niti v nižjih stanovih prav nič.

Če bi vsaj zaslužili ljudje, kar potrebujejo za hrano, obleko, stanovanje, kurjavo. Pa ne zadostuje. Danes zaslužek ne zadošča v nižjih slojih. In ker ni sredstev, se na ta način slabi telo.

Potreba za alkohol zanemari vse drugo, kar potrebuje telo. Odruga ustom, kurjavi, stanovanju, obleki, samo da zadosti alkoholni navadi. V rednih slučajih računimo 1/3 dohodkov za alkohol, v izvanrednih seveda mnogo več, pri velikih pijancih pa 50%. Največjo škodo napravi pa alkohol med delavskimi stanovi. Kdor nima dovolj dohodkov, od kakih 34 do 56 goldinarjev mesečnih dohodkov in pije, ta nima svoje redne hrane, stanovanja, obleke. Toda delavni človek ne računi rad o svojih slabostih. V koreninjena je v njem potreba, da zadosti svoji alkoholni navadi. Tat alkohol mu krade zdravje, napredek, prostost. V fiziškem, duševnem in gospodarskem oziru je torej označeno naše stališče nasproti nepotrebnosti navadi, ki je nevarnost za našo družbo.

Alkohol in prihodnje državno-zborske volitve.

Na eno točko opozorim, namreč na prihodnje državnozbornske volitve. Naše stališče je, da z vsemi močmi podpiramo le take kandidate, ki se zavežejo, da hočejo v prihodnji zakonodajalni zbornici storiti vse, kar je mogoče proti alkoholu. (Pritrjevanje in ploskanje.) Ta zahteva je tako nujno potrebna, da ko bi že ne obstajalo naše društvo, bi ga morali ustanoviti mi. Od drugod ne dobimo nastopa zato, kakor po našem društvu. Zato bo treba, da ima naše društvo večkrat shode. Pri teh shodih dobimo navodila, kaj naj zahtevamo od javnosti in kako nastopimo za svoje zahteve.

Akcija za »Abstinenta«.

Intenzivno se bavim zdaj z dejanji apostolov po svojem zvanju, in sicer o sv. Pavlu. Zasludil sem neko znamenito reč, da so ga preganjali judje, kar je znano. Pavlu so bili judje strašno gorki. A na vsakem kraju jih je le bilo nekaj, ki so držali z njim. In na mnogih krajih so bile to samo ženske. Tako je bilo tudi v Solunu, domu sv. Cirila in Metoda, kjer je morebiti že takrat stanovalo kaj Slovanov. Z moškimi nič. Ženske so se pa oprijele njegovega nauka. In te ženske so postale, recimo po naše, silno vztrajne agitatorice za njegovo stvar. Zato me pa veseli, da se je našlo med ženskami toliko pospeševalk za našo stvar. In veseli me, da je pri nas ravno po ženskah velik del delavstva bolj poučen o naši stvari, kakor naša gospoda. Priproste delavke agitirajo, pobirajo ugovore proti abstinenti. Posledica je ta, da se je osobito v tobačni tvornici že ukoreninila misel abstinentne. V Avstriji nimamo nobene tvornice, ki bi se mogla v tem oziru meriti z ljubljansko tobačno tovarno. Veseli me to delo, ker ni le moč volje, marveč tudi razuma. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.)

Tajnikovo poročilo o delovanju društva »Abstinent«.

Društveni tajnik Ivan Podlesnik poroča: V prvem letu svojega obstoja je razvil društvo kaj živahno delovanje. Ako pregledamo društveno delo, ga moremo razdeliti v sledeče panoge:

A. Društvena predavanja.

Odbor društva »Abstinent« je polagal posebno važnost na predavanja, ker je smatral živo besedo za najuspešnejše agitatorično sredstvo. Omenim samo nekatera teh predavanj:

Dne 19. novembra 1905 se je vršil ustanovni občni zbor.

Dne 10. decembra 1905 prvi društveni shod v Ljubljani, na katerem je predaval dr. Krek o vplivu alkohola na človekov razum.

Dne 7. januarja 1906 sta predavala v Žaljni L. Smolnikar in tajnik.

Dne 21. januarja 1906 je predaval društveni tajnik v Trzinu.

Dne 21. januarja 1906 sta predavala dr. Krek in društveni tajnik pri D. M. v Polju.

Dne 18. februarja 1906 je predaval dr. Krek v St. Lambertu ob Savi.

Dne 11. marca je predaval društveni tajnik na Breznici.

K tem predavanjem se pridružujejo še predavanja v Dolu pri Ljubljani, kjer je govoril o abstinenti L. Smolnikar, predavanje v Planini, kjer je med drugim govoril društveni tajnik o abstinenti; predavanje na Vrhniki, kamor sta pohitela G. J. Gostinčar in društveni tajnik predavat o našem gibanju. Dalje predavanja v Gorjah pri Bledu, kjer je govoril društveni podpredsednik L. Smolnikar. Predavanje v Naklem pri Kranju, kjer je ob priliki ustanovitve ondotnega »Bralnega društva« predaval o abstinenti društveni tajnik. Pripomniti je treba še, da so društveni predavatelji in odborniki tudi ob drugih svojih predavanjih omenjali abstinento in govorili o nji. Lepo predavanje je priredilo društvo letos meseca septembra v Šmarci pri Domžalah, kjer je govoril društveni tajnik.

Združeno s temi predavanji moramo omeniti dveh večjih

B. Društvenih shodov

katerih eden se je vršil dne 15. julija t. l. pod naslovom »Prvi slovenski protialkoholni kongres«. Kako sijajno je uspel ta kongres, je gotovo še vsem v spominu. In da je obudil lep sad, se je pokazalo na od časa kongresa do danes vedno rastočem številu članov. Kongresa so se udeležili v lepem številu vsi naši stanovi, katerim je

mar resno delo za narod. Daljša poročila o kongresu so prinesli mnogi slovenski časopisi, posebno dnevnik »Slovenec«. Delavsko glasilo »Naša Moč« pa je izdala o priliki kongresa posebno abstinentno prilogo. Dolžnost nas sili, da izrečemo še na tem mestu hvalo vsem predavateljem na kongresu.

Drugo veliko zborovanje pa so priredili mirnski abstinenti dne 20. oktobra 1906 pod naslovom »Prvo protialkoholno zborovanje za Goriško.« To, za sosednjo nan, Goriško tako pomembno zborovanje je uspelo v vsakem oziru lepo in častno za vrle prireditelje, naše umske sobojevnike. Shoda sta se udeležila društveni predsednik in tajnik.

C. Društvene zabave.

Lepo je uspel društveni zabavni večer, prirejen v »Rokodelskem Domu«. Na dnevnem redu tega večera je bila poleg poučnih predavanj Medveda in dr. Kreka tudi gledališka predstava »Pot do sreče«, pri kateri so marljivo sodelovale društvene članice in člani.

Ob priliki protialkoholnega zborovanja, dne 15. julija t. l., pa je priredilo društvo veselico v veliki dvorani hotela »Union«. Za nepričakovano lep uspeh te veselice gre hvala predvsem našim marljivim članicam, ki so požrtvovalno prevzele cel aranžma. Do popolnega uspeha je mnogo pripomogel St. Ravnihar s svojimi kupleti in pevski zbor »Slov. kršč. soc. zveze.«

Da naši člani udeležniki III. slov. katol. shoda pri veselicih niso ostali brez krepcila, so skrbele naše vrle odbornice s tem, da so postavile na veselicnem prostoru kolibo, v kateri so se točile brezalkoholne pijače in prodajalo pecivo.

Med vsemi temi prireditvami pa ostane gotovo v nepozabnem spominu vsem udeležnikom prvega protialkoholnega kongresa jutro nedelje istega dne, ko je v priljazni rožniški cerkvi daroval svojo novo mašo sedanji kočevski kaplan Anton Demšar. Tudi ob tej priliki so skrbele naše članice, da je dobila tudi ta lepa prireditev primerno lepo vnanjo obliko. Spletje so vence, skrbele za mlaje in priredile zajutrk in kosilo.

Od društvenih zabav, ki so mnogo pripomogle do lepega razvitka našega društva, naj pridem do še drugih panog društvenega delovanja. V prvi vrsti naj omenim

C. Društvene vloge.

ki smo jo poslali na c. kr. naučno ministrstvo, v kateri smo prosili, da bi dovolilo tudi dijakom vstop v naše društvo. Prošnja ni našla milosti.

Drugo vlogo je napravilo društvo na ravnateljstvo c. kr. tobačnih tovarn. V tej vlogi je bilo naprošeno ravnateljstvo, da skrbi, da se omeji vživanje alkoholnih pijač med tobačnim delavstvom. Ravnateljstvo se je odzvalo tej prošnji s tem, da je naročilo vodstvom tovarn, da skrbe, da zdravniki delavstva tobačnih tovarn prirejajo poučna predavanja v času delavnih ur. V ljubljanski tobačni tovarni so predavali o alkoholizmu zdravniki dr. Höglar, dr. Košenina in dr. Zajc. Dalje je obljubilo ravnateljstvo tobačnih tovarn tudi, da bode strogo skrbelo, da se ne bode kršila ona točka delavnega reda, ki prepoveduje uživanje alkoholnih pijač med delavnim časom.

Na III. slov. katol. shodu so bile sprejete resolucije, katerih izvršitev bo gotovo pripomogla k razvitku našega gibanja.

D. Društvene publikacije.

Kot svoje glasilo je smatralo društvo v Celju izhajajočo »Piščalko«, ki je bila dosedaj sicer zasebna last. Z novim letom dobi pa društvo svoje glasilo v Ljubljano. S tem pa, da je društvo proglasilo »Piščalko« za svoje glasilo, ni prevzele nikake odgovornosti za v nji priobčene članke, temveč je s to proglavitvijo samo želelo, da dobi list, v katerem bo moglo priobčevati svoja poročila. Če pa dobi društvo list popolnoma v svojo upravo, potem bo lahko prevzelo tudi odgovornost za v njem priobčene članke. Društvu zelo naklonjeni sta bili uredništvi dnevnika »Slovenec« in »Naše Moči«, za kar jima bodi izrečena topla zahvala.

Dalje je izdalo društvo kmalu po ustanovitvi letak v 10.000 izvodih, ki se je razpečeval o priliki društvenih shodov in predavanj.

V spomin na prvi slovenski protialkoholni kongres je sklenil društveni odbor izdajati »Protialkoholno knjižnico«, katere prvi snopič, izdan za kongres, nosi spis č. g. Fr. Avseca »Proti alkoholu — brez dvoma«. Prvega snopiča se je natisnilo tisoč iztisoč in ga je še nekaj v zalogi. Priporočamo ta snopič zlasti društvenim agitatorjem.

Prav te dni pa je izšel drugi snopič »Protialkoholne knjižnice«, ki obsega 104 str. in je ilustrovan. Naslov vsebin tega snopiča je »Sveta vojska«. Natisnilo se ga je 5000 izvodov in se že sedaj pridno razpečava. Priporočamo ga zlasti duhovščini kot darilo ljudstvu in našim društvom. Cena za več iztisoč je postavljena v ta namen jako nizko. Od slovenskega abstinentnega krožka na Dunaju si je preskrbelo društvo razglednice, ki so se tudi pridno razpečavale.

Svojim članom pa je društvo preskrbelo znake, ki so dosedaj vsi pošli in so naročeni novi. Od časa do časa je objavljalo društvo svoja poročila iz odborovih sej v dnevniku »Slovenec«.

E. Društveni člani.

Društvo šteje danes 313 članov, ki so razdeljeni po raznih krajih naše domovine. Ako pregledujemo imenik teh članov, najdemo, da so zastopani med njimi skoro vsi stanovi. Častno mesto med njimi zavzemata

naša duhovščina in delavstvo. Društvo ni pobiralo od svojih članov nobenih denarnih prispevkov. Člani nimajo napram društvu nobene druge obveznosti, nego da se za gotov, od njih samih določen čas, odpovedo pitju vseh onih pijač, ki vsebujejo alkohol. V svrhu te obveze pošlje društveno tajništvo novo zglasenemu članu pristopnico, katero član podpiše in izpolni in vrne tajništvu. Uspeh in delo abstinentnih društev se sodi in meri po številu članov. Naše društvo ima v tem oziru lahko mirno zavest, da je v prvem letu svojega obstanka spolnilo svojo dolžnost, kajti je že nekaj, ako se med našim narodom zanimlje 300—400 ljudi za abstinentno vprašanje.

Ako omenim še, da se je društvo udeležilo higienične razstave na Dunaju meseca maja t. l. — bi s tem sklenil svoje poročilo. Prosim, da vzamete isto na znanje in da se združite z menoj v zahvali, ki jo izrekam vsem onim društvenim dobrotnikom, ki so gnotno ali moralno pomagali društvu pri njegovem delovanju. (Odobranje in ploskanje.)

Poročilo blagajnice.

Blagajničarka Marija Rojc poroča:

Slavni zbor! Računi »Abstinenta« ne delajo blagajničarki posebnih težav. Kjer ni članarine, tudi velikih skrbi ni in imamo zato priproste račune. Pa dasi nimamo članarine, smo pa le imeli 971 K 15 v dohodkov, stroškov pa 945 K 81 v. Imam torej danes v svoji blagajni tukaj-le v tem ovitku 25 K 34 v denarja. V podrobnosti se ne bom spuščala, če kdo ne veruje, naj pa pogleda v knjigo. Prosim, da se vzame moje poročilo na znanje.

Volltev odbora.

Sklene se, da ostane, ker je dobro delal, stari odbor. Le mesto odstopivšega odbornika Soukala se izvoli prof. Jarc iz St. Vida. Odbor »Abstinenta« je torej za prihodnje leto sestavljen sledeče: Predsednik: dr. Janez Ev. Krek, predsednica Josipina Eržen, predsednikov namestnik Luka Smolnikar, predsednice namestnica Marija Peterca, tajnik Ivan Podlesnik, blagajnica Marija Rojc, odbornik prof. Jarc, odbornica Julijana Lavš.

Družba sv. Mohorja in »Abstinent«.

Družba sv. Mohorja se naprosi, naj bi v »Koledarju« v pregledu izdala tudi vsakoletni pregled antialkoholnega gibanja na svetu. »Abstinent« želi, da družba razpiše od časa do časa nagrade za povesti s protialkoholno tendenco. »Abstinent« je pripravljen, da poskrbi »Družbi« iz svoje zaloge članke poučne vsebine glede na protialkoholno gibanje. Občni zbor pa pohvali Družbo, ker je že izdala dokaj primernih, bodisi poučnih, bodisi slovstvenih protialkoholnih spisov.

III. protialkoholni kongres.

Občni zbor sklene, da prihodnje leto če le mogoče skliče »Abstinent« II. vseslovenski protialkoholni kongres. Priporoča, naj odbor prireja ne le predavanja, marveč tudi večja zborovanja po raznih krajih slovenske domovine.

In slovesnega zborovanja teh anarhistov je bilo konec. Sveta anarhistična vojska se je razkropila v razne kraje bele Ljubljane, odete iz žalosti nad tem veleizdajalskim činom v gosto, neprodarno meglo. Abstinentni anarhisti so hodili lepo naprej, pijane muhe so jih srečavale in se rogale anarhistom, ker niso izrabljali v krivih potezih ljubljanskih cesta kakor oni.

Oblasstveno
Potrjeno učilišče
za krojno risanje
Franja Desih
Ljubljana, Stari trg 28.
Dobi se tudi kroj po
životni meri.

Strešne skodle

hrastove, suhe, 15 tisoč komadov, se prodajo. Cena po dogovoru. 2669 3-2
Župni urad pri Sv. Joštu nad Vrhniko.

Zahtevajte zastoj

In franko moj veliki, bogato ilustriran
glavni cenik z nad 1000 slikami vseh
vrst nikelaastih, srebrnih in stališih ur
z znamko Roskopf, Haba, Omega,
Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh
vrst solidnih stališnih in srebrnih po
izvirnih tovarniških cenah.

Nikel, remont. ura K 3—
sist. Roskopf patent ura 4—
črna jedn. rem. ura 4—
črna jedn. rem. ura 5—
Goldin rem. ura »Luna« koleste . . . 7-50
srebrn. »Gloria« 7-80
» dvojni plašč 11-50
» oklep veritica z rinitico
na pero in karab. 15 gr. teška . . . 2-50
raska Tula nikel. ura s sidro »Luna« koleste . . . 9-50
ura s kukavico K 3-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3—
švarcvaldska ura K 2-80.

Eno urko oro Sietzo glasno jamstvo!
Nihak risti! Zamena dovoljena, sil donar nazaj!

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
1789 (Brüx) št. 654, Česko. 100—30

„Ljubljanska kreditna banka“

Podružnica v SPLJETU.

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 2

Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavica **K 2.000.000** —

Rezervni zaklad **K 200.000** —

sprejema od 1. novembra tekočega leta vloge na vložne knjižice in 4¹/₂ 0 ter jih obrestuje od dne vloge do 4¹/₂ 0 dne vzdiga;

ob enem zvišuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4% na 4¹/₂ 0 začeti s 1. novembrom t. l. 2291 253
Rentni davek plača banka sama.

NOVOIZŠLE : : KOLEDARJE ZA L. 1907

priporoča:

Stenski koledar : : : : 40 vin.
Mali skladni koledar : : 50 vin.
Slovenski sokolski koledar 1 krono
Trgovski koledar : : : : 1 krono

— Po pošti primeroma več —
JERNEJ BAHOVEC
v Ljubljani.

Poleg Prešernovega spomenika.

2645 4-3

Na najvišje povelje Njeg. e. in kr. apost. Veličanstva

XXV. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopušča vsebuje **8.389** dobitkov v gotovini
v skupnem znesku **512.880** kron 2194 10 5

Glavni dobitek znaša 200 000 kron v gotovini.

Srečkanje nepreklicno 20. decembra 1905. — Ena srečka stane 4 K:

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vorderer Zollamtstrasse 7. v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, pošta h, br. javnih in železn. uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije).

Kletarsko društvo v Ormožu,

vpisana zadruga z omejeno zavezo,

priporoča svojo **veliko zalogo**

pristnega ljutomerčana

iz najboljših vinogradov ormoško-ljutomerskih gorc.

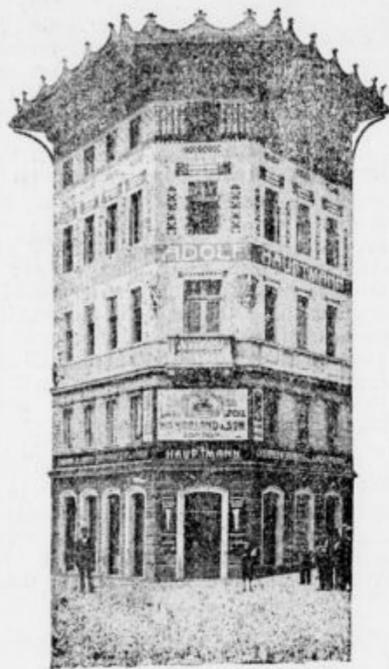
2199 6

!! Cene nizke !!

Pošilja se od 56 litrov naprej

Vzorci zastoj in franko.

Prodaja na debelo in drobno.

Firnež

le iz kranjskega lanenega olja

1619 100-38 prodaja

Adolf Hauptmann
v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv
firnežev, lakov in steklarskega kle-
ja. Največja zaloga

karbolineja in gipsa.

Le od ponedeljka 26 novembra do sobote 1. decembra

se dobe za

10 gld.

3 kom. paletotov za dame ali
3 kom. zimskih jopic za dame ali
3 kom. zimskih sukenj za gospode ali
3 kom. haveloki ali
3 kom. ovratniki s kapuco ali
3 kom. obleke.

za Miklavža za 10 gld. šest komadov suknenih oblek za otroke.

Največja zaloga konfekcije za gospode in dame

Najnižje cene!

Angleško skladišče oblek

Ljubljana, Mestni trg 5

O. BERNATOVIČ

2657 3 3

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

priporočata 2600 5

svojo največjo zalogo zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke in

novosti v konfekciji za dame.

Zelo znižane cene!

zaradi prenapolnjenja zaloge:

Zimske jope za dame	od gl. 2-50 višje	2124 23
obleka iz sukna	2 50	„
pelur na	2 50	„
havelok	2 50	„
dolga zimska suknja	5.—	„
sako iz kožuhovine	7 50	„

Največja in najlepša izbira konfekcije za gospode, dečke, dame in deklice.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Hiša

v mestu, v dobrem stanju, z gostilno (lastna koncesija) in pekarijo, pripravna tudi za vsako drugo trgovino, se prodaja pod ugodnimi pogoji radi družinskih razmer. Pismena vprašanja naj se stavijo pod „F. E. 244“ na upravništvu „Slovenca“.

Letošnja trgatav na Hrvaškem

se je prav dobro obnesla.

Grozdje je čisto in zdravo, ob času trgatave je bilo vreme tako lepo in toplo, kakor v sredi leta in zato je pa tudi letošnja kaplja izvrstna in cene zelo nizke, od 14—16 gld. hektoliter. Torej bratje Slovenci

trgovci in gostilničarji

ako hočete kupiti dobro

hrvaško kapljico

pridite le v **Samobor**. Kdor želi daljnega razjašnjenja ustmeno ali pismeno, naj se obrne na g. **Antona Kojoja**, užitinskega poslovođa kr. povlj. trga **Samobor**, Hrvaško. 2549 2 2

Martin Lampert

gostilna „Port Artur“ v Ljubljani,

Kolodvorske ulice št. 31

prodaja najboljši

trboveljski premog.

Obenem se priporoča slavnemu občinstvu za razne

vožnje in selitve

po nizkih cenah. 2553 7-3

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši

naznanja slavnemu občinstvu, da si je **preuredila**

mizarsko delavnico s stroj. obratom na parno silo

Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov od preprostih do najfinejših, po najnižjih cenah, brez konkurence.

Izdeluje vsa pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe.

2681 3-1

Zaloga v Št. Vidu nad Ljubljano, prodajalna v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18, — v hiši Kmetijske posojilnice.

Opomba: Gosp. Dragotin Puc ni več zastopnik mizarne zadruga.

Geniki na razgolgo.

Proračuni in načrti brezplačno.